

Begroting Spaarne Werkt 2026

Gemeenten

Bloemendaal, Haarlem
Heemstede en Zandvoort

Opgesteld door: Spaarne Werkt

Datum: 17 april 2025

Status: Begroting (ontwerp)

VOOR INFORMATIE:

Spaarne Werkt

Adres: Spieringweg 835
2142 ED Cruquius

Telefoon: 023 – 54 34 767

Fax: 023 – 54 34 800

E-mail: info@spaarnewerkt.nl

Website: www.spaarnewerkt.nl

Inhoud

Voorwoord	1
1 Managementsamenvatting	2
2 Begroting 2026 Spaarne Werkt	3
2.1 Gemeentelijke bijdrage per programma.....	5
2.2 Totaaloverzicht exploitatie 2026	6
2.3 Programmarekening 2026 uitgesplitst	10
3 Programma Werk	11
3.1 Programmarekening Werk	12
3.2 Toelichting.....	13
3.3 Bedrijfsonderdelen programma Werk nader belicht	15
3.3.1 Uitvoering Wet sociale werkvoorziening (Wsw).....	15
3.3.2 Uitvoering Beschut werk	17
3.3.3 Duurzame activiteiten gericht op werk.....	20
3.4 Maatschappelijke impact.....	21
4 Programma 'Re-integratie'	23
4.1 Programmarekening 'Re-integratie'.....	24
4.2 Toelichting.....	25
4.3 Maatschappelijke impact.....	26
5 Programma 'Onderwijs Jongeren'	28
5.1 Programmarekening Programma 'Onderwijs Jongeren'	29
5.2 Toelichting.....	29
5.3 Maatschappelijke impact.....	32
6 Gemeentelijke bijdragen	33
7 Risicoparagraaf	37
7.1 Risico's en maatregelen ter beperking van risico's.....	37
7.2 Geprognosticeerde balans en weerstandsvermogen	41
Bijlage I: Reserves, voorzieningen & geldleningen	43
Bijlage II: Investerings	44
Bijlage III: Meerjarenoverzicht	45
Bijlage IV: Programmabegroting uitgesplitst	46

Voorwoord

De komende periode staat voor Spaarne Werkt geheel in het teken van de transitie als gevolg van de afnemende bedrijfsomvang. Deze situatie vraagt om een herziening van de organisatie, de werkprocessen en de strategische prioriteiten, waarbij we onze doelstelling, als regionaal werk-ontwikkelbedrijf van de gemeenten Bloemendaal, Haarlem Heemstede en Zandvoort, centraal blijven stellen: het bieden van duurzame werkgelegenheid en werkontwikkelmogelijkheden voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Deze begroting voor 2026 legt de nadruk op het realiseren van de stappen uit het transitieplan 2025 – 2028 naar een meer duurzame en toekomstgerichte organisatie. Wij zetten in op een zorgvuldige besteding van de beperkte financiële middelen, het versterken van samenwerking, zowel intern als met onze externe partners en het waarborgen van de kwaliteit van onze dienstverlening.

De transitie biedt ons de kans om de organisatie te transformeren en aan te passen aan de veranderende omstandigheden. Samen met onze medewerkers, de deelnemende gemeenten en partners in de stad blijven wij bouwen aan een duurzame en toekomstgerichte organisatie. Wij kijken uit naar een constructief en succesvol jaar.

1 Managementsamenvatting

In de managementsamenvatting zijn de kernpunten van de begroting samengevat:

- De begroting is gebaseerd op het transitieplan 2025 – 2028 dat begin februari 2025 in het bestuur is besproken en is vastgesteld.
- Transitiegelden Rijk, voor de transitie naar een toekomstbestendige infrastructuur voor werk ontwikkelbedrijven, zijn niet opgenomen in de begroting.
- Verdienvermogen organisatie neemt af door krimp populatie en afschalen bedrijfsactiviteiten.
- Verdere afbouw van de (ambtelijke) personele bezetting van 103,5 fte begroot in 2025 naar 99,8 fte in 2026, gelijk aan taakstelling transitieplan.
- Lonen van het ambtelijk personeel zijn geïndexeerd met gemiddeld 3,85% voor 2025 en 1% voor 2026. Onderhandelingen over nieuwe cao-SGO 2025 – 2026 lopen nog.
- Lonen van het regeling gebonden personeel zijn geïndexeerd met gemiddeld 4,5% voor 2025 en 4% voor 2026. Onderhandelingen over nieuwe cao's lopen nog.
- Structurele afname Wsw-populatie zet trendmatig door, van gemiddeld 538 personen (467 fte) begroot 2025 naar gemiddeld 487 personen (422 fte) begroot 2026. Een afname van 45 fte.
- Toenemende vergrijzing van de Wsw-populatie. Op 1 januari 2025 is meer dan 62% van Wsw-populatie is 55 jaar of ouder, hetgeen enkele procenten hoger ligt dan het landelijk gemiddelde.
- Uitgangspunt van de begroting is dat de toename van de loonkosten Wsw als gevolg van indexering van de lonen volledig wordt gecompenseerd door de verhoging van de Wsw-subsidie.
- Regeling Lage inkomensvoordeel (LIV) is met ingang van 2025 beëindigd. Werkontwikkelbedrijven worden gecompenseerd via het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie.
- Verdere toename doelgroep Beschut werk, van gemiddeld 120 personen gerealiseerd 2024, naar gemiddeld 150 begroot 2026, een toename van 30 personen over 2 jaar.
- Uitvoering Beschut werk niet kostendekkend, financiering door het Rijk is ontoereikend.
- Inzet van gemiddeld 55 fte uit doelgroep Banenafspraken binnen programma Werk.
- Programma Werk levert met onderdeel Kringloop en Kleding forse bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen.
- Programma Re-integratie verwacht in 2026, evenals in 2025, 600 tot 700 personen te kunnen begeleiden in de stap naar een reguliere werkplek.
- Programma 'Onderwijs Jongeren' biedt een onderwijsprogramma voor 48 jongeren, waarvan meer dan de helft een betaalde baan zal vinden. 14 jonger nemen aan het programma deel middels een BBL-constructie.
- Totale ESF-subsidie is begroot op € 300.000, voor programma Re-integratie € 250.000 en voor het Programma Onderwijs Jongeren € 50.000.

2 Begroting 2026 Spaarne Werkt

Spaarne Werkt, het Participatiebedrijf van de gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort, heeft als belangrijkste opdracht het organiseren van betaald werk voor de doelgroep van de Wsw en Beschut werk. Daarnaast wordt de focus gelegd op de toeleiding naar betaald werk voor werkzoekenden met een grote maar overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt, de doelgroep banenafpraak, voorheen garantiebanen, en leerwerktrajecten voor jongeren zonder beroeps- of startkwalificatie (voortijdige schoolverlaters en jongeren in kwetsbare posities). Deze opdracht wordt vormgegeven met de onderstaande programma's:

- Programma 'Werk'
 - Uitvoering Wet sociale werkvoorziening (Wsw)
 - Uitvoering Beschut werk
 - Duurzame activiteiten gericht op werk
- Programma 'Re-integratie'
- Programma 'Onderwijs Jongeren'

Gezamenlijke
ontwikkel-
agenda

Om dit te realiseren wordt het Participatiebedrijf gelijktijdig met de transitie ingericht als een ondernemend, effectief en flexibel werk-ontwikkelbedrijf dat samenwerkt met de klantmanagers van 'Werk en In komen', partners in de stad en werkgevers. De gezamenlijke opdracht is om voor zoveel mogelijk kwetsbare werkzoekenden in Zuid-Kennemerland betaald werk te realiseren. Om deze doelstelling zo goed als mogelijk te kunnen realiseren is een meerjarige gezamenlijke ontwikkelagenda opgesteld. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het meerjaren kaderprogramma (MJK) 2022 – 2026 en kunnen als volgt worden samengevat:

- Continuïteit in aanbod van gevarieerd werk voor doelgroep Wsw
- Gevarieerd en passend werkaanbod voor doelgroep Beschut werk
- Intensiveren samenwerking partners op het gebied van re-integratie
- Samenwerken in de participatieketen: simpel switchen, van arbeidsmatige dagbesteding naar betaald werk
- Ontwikkeling Participatiebedrijf als samenwerkingspartner in arbeidsmarktregio
- Duurzame inzetbaarheid doelgroep Wsw en Beschut werk
- Organiseren van leerlijnen
- Extra inzet op plaatsingen Banenafpraakbanen

Transitie

De acties uit de gezamenlijke ontwikkelagenda vallen samen met de transitie die Spaarne Werkt de komende jaren doormaakt. Het veranderende speelveld waar werk-ontwikkelbedrijven in Nederland mee te maken hebben, en dus ook Spaarne Werkt, als gevolg van de structurele krimp van de Wsw-populatie, dwingt ook vanuit deze invalshoek tot aanpassing van de organisatie. Dit is de reden dat het bestuur, mede op grond van de

conclusies uit het in 2023 opgestelde onderzoeksrapport van adviesbureau Berenschot. de koers heeft ingezet naar een meer duurzame toekomst voor Spaarne Werkt. De gekozen koers houdt in dat de organisatie wordt afgebouwd in lijn met de krimpende populatie, maar met ruimte voor terugval van en springplank voor de doelgroep. Het bestuur heeft de directie gevraagd om een transitieplan waarin de financiële doorrekening van de afbouw van werksoorten inzichtelijk wordt gemaakt, zodat duidelijk wordt wat de financiële en personele consequenties zijn van gemaakte en te maken keuzes. Het transitieplan dat is gebaseerd op de door het bestuur ingezette koers omvat de onderstaande uitgangspunten:

- Het transitieplan legt de focus op de uitwerkingen voor de komende vier jaar (2025–2028). In 2028 volgt een ijkmoment.
- Vooralsnog mag als stip op de horizon uitgegaan worden van 350 plekken binnen de infrastructuur van Spaarne Werkt (programma Werk).
- De resultaten van Spaarne Werkt van de programma's Werk, Re-integratie en Jongeren worden gezien als één bedrijfsvoering.
- Bij de afweging welke werksoorten er worden afgebouwd wordt niet alleen gekeken naar de financiën, maar o.a. ook naar welke impact dit heeft op de doelgroep en de organisatorische consequenties.
- De huidige medewerkers Wsw die nu 'binnen' werken continueren zoveel mogelijk hun huidige werk. Bij de afbouw van werksoorten worden medewerkers die nu werken op werksoorten die blijven of pas later worden afgebouwd zoveel mogelijk geplaatst op werksoorten die blijven. Dit voorkomt inhuur.
- Bij de afbouw van werksoorten worden medewerkers die nu werken op werksoorten die blijven of pas later worden afgebouwd zoveel mogelijk geplaatst op werksoorten die blijven. Dit voorkomt inhuur.
- Bij het programma Re-integratie wordt rekening gehouden met de opdracht om de kosten per traject naar het niveau van het MJK te brengen.

De bovenstaande uitgangspunten uit het transitieplan zijn nader geconcretiseerd in afspraken voor 2025 en 2026. Dit betreft:

Voor 2025:

- Opstellen formatieplan voor zowel regeling gebonden en niet regeling gebonden personeel. Dit plan is nodig om een goede afweging te kunnen maken ten aanzien van de af te bouwen leer-werkplekken en het aantal plekken voor mensen met een banenafpraak
 - Onderzoek naar de (toekomstige) huisvesting. Dit wordt met name ingegeven door de toenemende exploitatiekosten en leegstandsproblematiek van de hoofdlocatie te Cruquius.
 - Uitwerking van de kosten die de transitie met zich meebrengt en de besteding van de door het Rijk beschikbaar gesteld transitiegelden.
 - Onderzoek en beoordeling van de duurzame activiteiten van Kringloop en Kleding in casu de duurzaamheidsdoelstellingen versus participatiedoelstellingen.
- Onderzoek naar de toekomstige positie van het Jongerenprogramma.

Voor 2026:

- Het opstellen van een Businesscase Techniek.
- De besluitvorming over de toekomst van het onderdeel Grafisch.
- In lijn brengen van de trajectprijs voor programma Re-integratie met MJK.

Begroting in relatie tot transitieplan Het is van belang dat inzichtelijk is hoe de begroting 2026 zich verhoudt tot het opgestelde transitieplan en de maatregelen die hierin zijn opgenomen. Daarom volgt hier een beknopte samenvatting van de belangrijkste punten:

- **Werksoorten:** bij de verschillende werksoorten is in de begroting rekening gehouden met de krimp van de doelgroep en wat dit betekent voor de ontwikkeling van de netto omzet en de kosten van dit bedrijfsonderdeel.
- **Niet-regelinggebonden (ambtelijk) personeel:** in de begroting is uitgegaan van een personele formatie van 99,8 fte, zoals dit in het transitieplan is opgenomen. Omdat de huidige personele bezetting hier nog boven ligt, zullen in 2025 maatregelen worden genomen om de bezetting af te bouwen. De mogelijke kosten die hiermee samenhangen zijn niet in de begroting opgenomen deze naar verwachting volledig in 2025 zullen worden gemaakt.
- **Onderhoud pand te Cruquius:** in de begroting zijn uitsluitend de kosten van het reguliere onderhoud opgenomen en niet de kosten van groot onderhoud aan het gebouw en de installaties. Hoogstwaarschijnlijk is groot onderhoud wel noodzakelijk gezien de huidige bouwkundige staat van het gebouw. Er is afgesproken dat de werkgroep die zich zal richten op het onderzoek naar de huisvesting tevens zal beoordelen of en in welke mate groot onderhoud verantwoord is en wanneer dat zal worden uitgevoerd.
- **Transitiekosten:** er is in de begroting geen rekening gehouden met transitiekosten zoals bijvoorbeeld, de herinrichting van het pand te Cruquius ten behoeve van verhuur. Ook de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor de transitie van werk-ontwikkelbedrijven zijn niet opgenomen. In de loop van het transitieproces zal nader worden beoordeeld of en in welke mate aanvullende transitiemaatregelen nodig zijn, welke kosten hiermee samenhangen en hoe de middelen van het Rijk hiervoor kunnen worden aangewend.
- **Duurzame activiteiten van Kringloop en Kleding en Programma Jongeren:** deze activiteiten zijn in de begroting opgenomen op basis van de huidige opzet, een en ander in afwachting van de aangekondigde onderzoeken. Voor Kringloop en Kleding geldt dat is uitgegaan van een formatie van 8,8 fte voor begeleidend en leidinggevend personeel. De huidige personele bezetting ligt echter veel hoger, wat derhalve ook een risico voor de begroting is.

2.1 Gemeentelijke bijdrage per programma

De deelnemende gemeenten dragen financieel op verschillende manieren bij aan de uitvoering van de wettelijke taken die worden uitgevoerd in de verschillende programma's. In onderstaande tabel is dit samengevat:

Overzicht gemeentelijke bijdrage per programma:

Programma	Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2025	Begroting 2024
Werk	Uitvoering Wsw	18.762.690	19.650.374	18.441.023
Werk	Uitvoering Beschut werk	3.764.517	3.990.730	3.361.008
Re-integratie	Kandidaten met grote afstand arbeidsmarkt	3.035.863	2.987.246	2.933.363
Re-integratie	Banenafsprakenbanen (Garantiebanen)	1.036.768	291.503	-
Totaal		26.599.837	26.919.853	24.735.394
Gevraagde dekkingsbijdrage		1.709.608	-	-
Totaal		28.309.445	26.919.853	24.735.394

De totale gevraagde bijdrage van de deelnemende gemeenten aan de programma's van Spaarne Werkt neemt in 2026 toe met € 1.390.000 ten opzichte van de begroting 2025. Op hoofdlijnen valt het verschil als volgt te verklaren:

- Uitvoeringskosten Wsw zijn € 888.000 lager door krimp van de Wsw-populatie, waardoor minder Wsw-subsidie wordt ontvangen, en omdat er geen geld is opgenomen voor het Rijksbudget ter verbetering van de infrastructuur van werk-ontwikkelbedrijven. In 2025 was hiervoor nog € 576.000 in de begroting opgenomen.
- De bijdrage voor Beschut werk, in de vorm van loonkostensubsidie en vergoeding begeleidingskosten, neemt toe vanwege de instroom van nieuwe deelnemers, maar de bijdrage in het totale tekort Beschut werk, vorig jaar nog begroot op € 1.105.000, is niet opgenomen in 2026. Per saldo neemt de gemeentelijke bijdrage hierdoor af met € 226.000.
- Toename van de loonkostensubsidie voor de Banenafsprakenbanen resulteert in een toename van de gemeentelijke bijdrage van € 745.000, een en ander door toename van het aantal deelnemers.
- De gevraagde dekkingsbijdrage ter dekking van het tekort van de GR € 1.710.000.

Voor alle programma's geldt dat sprake is van kostenstijgingen, welke zich op een breed front voltrekken en niet opgevangen kunnen worden met eigen additionele opbrengsten. Deze kostenstijgingen hoofdzakelijk het gevolg van verhoging van het minimumloon, cao-loonstijging en inflatie.

2.2 Totaaloverzicht exploitatie 2026

Sluitende
exploitatie

De programmarekening is opgebouwd uit de afzonderlijke programma's welke binnen Spaarne Werkt zijn ondergebracht. Hoewel de totale programmarekening van Spaarne Werkt sluit, door de gevraagde dekkingsbijdrage van de GR-gemeenten, geldt dat niet per se voor de afzonderlijke programmaonderdelen. Uiteraard is gewaarborgd dat de financiële middelen die door de gemeenten voor de specifieke programma's beschikbaar worden gesteld ook daadwerkelijk worden aangewend ten behoeve van de doelgroepen waar het

om gaat. In paragraaf 2.3 is een nadere uitsplitsing van de programmarekening opgenomen. Onderstaand volgt de gecomprimeerde programmarekening met een totaaloverzicht van de opbrengsten en kosten en een toelichting daarop:

Programmarekening 2026 (gecomprimeerd):

	Begroting 2026	Begroting 2025	Begroting 2024
Opbrengsten			
Netto omzet (opbrengsten uit werkactiviteiten)	13.092.086	13.394.996	13.578.116
Gemeentelijke bijdrage uitvoeringskosten Wsw	18.762.690	19.650.374	18.441.023
Overige opbrengsten (incl. overige gemeentelijke bijdragen)	5.793.813	5.105.000	4.589.413
Totaal opbrengsten	37.648.588	38.150.370	36.608.553
Kosten			
Personeelskosten 'regeling gebonden' medewerkers	24.515.293	23.115.969	21.025.109
Personeelskosten 'niet- regeling gebonden' medewerkers	10.114.808	10.233.013	10.339.571
Overige bedrijfskosten	4.728.095	5.638.387	5.868.872
Totaal kosten	39.358.196	38.987.370	37.233.553
Exploitatieresultaat	-1.709.608	-837.000	-625.000
Toevoegingen (-) onttrekkingen (+) aan reserves	-	837.000	625.000
Gevraagde dekkingsbijdrage GR-gemeenten	1.709.608	-	-
Resultaat	-	-	-0

Netto omzet

De netto omzet is dat deel van de opbrengsten dat met de 'eigen' bedrijfsactiviteiten wordt gerealiseerd. Dit is een belangrijk aspect van de programmarekening omdat met deze opbrengsten de kosten van de organisatie zoveel als mogelijk kunnen worden terugverdiend. Een aanvullende bijdrage van de deelnemende gemeenten wordt hierdoor mogelijk voorkomen of verminderd. De netto omzet neemt in 2026 af met € 302.910 ten opzichte van de begroting 2025. Deze afname van de netto omzet is vooral het gevolg van het afschalen van de bedrijfsonderdelen Groen en Schoonmaak, in verband met de afnemende populatie Wsw.

Zo'n twee-derde van de kostenbegroting wordt bepaald door de personeelskosten van het regeling-gebonden personeel, Wsw, Beschut werk en de Banenafsprakenbanen. De personeelskosten Wsw nemen structureel af door de uitstroom van Wsw'ers. Tegenover de afname van de Wsw-populatie, staat een aanwas van deelnemers uit de categorie Beschut werk en Banenafsprakenbanen. In tegenstelling tot de loonkosten van de Wsw zullen de loonkosten van deze doelgroep toenemen als gevolg van instroom van nieuwe kandidaten met resp. € 758.000 en € 1.452.000 toenemen ten opzichte van de begroting 2025.

Personeelskosten NRG

De kosten van het ambtelijk personeel laten in 2026 een afname zien van € 118.000 ten opzichte van de begroting 2025. Door de afbouw van de formatie van 103,5 naar 99,8 fte nemen de personeelskosten af. De personeelskosten dalen echter niet in dezelfde mate als de afbouw van de formatie vanwege de indexering van de lonen. Er is in de begroting

rekening gehouden met een percentage van gemiddeld 3,85% in 2025 en 1% in 2026.

Formatie

De personele formatie komt voor 2026 in totaal uit op 99,8 fte (117 personen). Dit betreft voor het overgrote deel het reguliere vaste personeel zoals, teamleiders, leerwerkbegeleiders, arbeidscoaches, loopbaanbegeleiders, docenten, maar ook personeel van ondersteunende afdelingen en het management van Spaarne Werkt. De onderstaande tabellen geven een inzicht in de formatie per programma en de verschillen tussen de begrotingsjaren 2026, 2025 en 2024.

Personele bezetting begroot in fte:

Programma	Begroting 2026	Begroting 2025	Begroting 2024
Werk	49,7	53,3	58,3
Werk Kringloop en kleding	8,8	8,8	13,1
Re-integratie	31,2	31,3	31,2
Onderwijs Jongeren	10,0	10,2	12,4
Totaal personele bezetting	99,8	103,5	115,1

Personele bezetting begroot in fte (mutatie j-o-j):

Programma	2026 - 2025 Fte	2025 - 2024 Fte
Werk	-3,6	-5,1
Werk Kringloop en kleding	-	-4,3
Re-integratie	-0,0	0,0
Onderwijs Jongeren	-0,2	-2,2
Totaal mutatie personele bezetting	-3,8	-11,5

Een belangrijke kanttekening bij de personele formatie NRG heeft betrekking op de inzet van Banenafsprakenbanen. De begroting gaat ervan uit dat de benodigde personele bezetting voor het onderdeel Kringloop en Kleding-sorteren, de duurzame activiteiten, voor een groot deel kan worden ingevuld met inwoners uit deze doelgroep, in totaal circa 32 fte. De Banenafsprakenbanen zijn in deze begroting opgenomen bij het programma Werk en zijn bedoeld als vangnet voor mensen die, tijdelijk, nog geen aansluiting vinden op de arbeidsmarkt. De inzet van deze doelgroep is nodig om de continuïteit van de activiteiten te behouden. Wanneer er onvoldoende kandidaten uit deze doelgroep beschikbaar zijn, bestaat er een risico dat er moet worden teruggevalen op NRG-personeel, met als consequentie dat de loonkosten van het ambtelijk personeel de begroting hierdoor zullen overschrijden. In de personele bezetting van het programma Re-integratie is rekening gehouden met het totaal aantal fte's dat nodig is om het verwachte aantal kandidaten uit het meerjarenkaderprogramma te kunnen bemiddelen.

Taakstelling formatie	Gezien de structurele krimp van de organisatie in de komende jaren is het een absolute noodzaak om, vanuit het oogpunt van kostenbeheersing, de omvang van de ambtelijke (NRG) formatie in lijn te brengen met de bedrijfsomvang. In de begroting wordt daarom uitgegaan van een ambtelijke formatie van 99,8 fte (117 personen), zoals ook opgenomen in het transitieplan. Omdat de huidige personele bezetting momenteel nog op een hoger niveau ligt zullen in 2025 organisatorische maatregelen worden genomen om uiteindelijk uit te komen op de beoogde bezetting in 2026. Zo wordt de organisatie meer gestroomlijnd door bedrijfsonderdelen samen te voegen. Wat de afbouw van de formatie daarbij bemoeilijkt is het feit dat Wsw'ers die tot op heden ingezet werden op reguliere taken wegvallen en niet vervangen kunnen worden door nieuwe instroom.
Overige bedrijfskosten	De overige bedrijfskosten nemen in de begroting 2026 af met € 910.000 ten opzichte van de begroting 2025. Dit is het geheel gevolg van de afname van de kosten van groot onderhoud. In tegenstelling tot 2025 zijn hiervoor geen kosten opgenomen in de begroting. In 2025 was hiervoor nog € 837.000 begroot. Dit heeft te maken met, zoals reeds aangehaald in paragraaf 2, het feit dat in het kader van de transitie de toekomstige huisvestingspositie nader zal worden onderzocht. In afwachting hiervan worden nu geen grote investeringen begroot. Voor wat betreft de overige kostencategorieën ligt begroting 2026 vrijwel op het zelfde niveau als voorgaand jaar.
Leegstand pand Cruquius	De krimp van de organisatie werkt ook door in de bezetting van de beschikbare capaciteit aan huisvesting. Dit speelt met name bij de hoofdvesting in de Cruquius waar inmiddels delen van het pand leegstaan en andere delen wellicht efficiënter kunnen worden benut. De exploitatiekosten van het pand, waaronder ook het groot onderhoud, nemen echter met de jaren toe omdat het pand inmiddels gedateerd is. Het gevolg is dat kosten van de huisvesting een zware last gaan vormen op de totale exploitatierekening van Spaarne Werkt. Dit is de reden waarom, als een van de vervolgmaatregelen uit het transitieplan, een onderzoek wordt ingesteld naar de toekomstige huisvesting. De kosten van de leegstand van het pand te Cruquius worden indicatief gecijferd op € 380.000. Daar staat tegenover dat ook delen van het pand worden verhuurd aan externe partijen. De huuropbrengst, inclusief service kosten, is begroot op circa € 403.000 en opgenomen in de netto omzet.
Interne doorbelasting	Om de resultaten van de afzonderlijk programma's beter inzichtelijk te maken wordt een systeem van interne doorbelastingen gehanteerd. Hiermee worden de kosten van de staf, huisvesting en indirecte kosten aan de hand van verschillende verdeelsleutels doorbelast aan de verschillende programmaonderdelen. In de begroting van 2024 en 2025 is uitgegaan van onvolledige schattingen omdat de doorbelastingssystematiek ten tijde van het opstellen van deze begrotingen nog niet volledig was uitgewerkt. Dit verklaart ook de grote afwijkingen tussen de bedragen in de begrotingen 2024, 2025 en die in 2026.. Inmiddels is de interne doorbelastingssystematiek geheel geactualiseerd, zodat in deze begroting de geactualiseerde bedragen zijn toegepast.

2.3 Programmarekening 2026 uitgesplitst

De hiervoor besproken programmarekening kan nader worden uitgesplitst naar de verschillende programma's. Het programma Werk, met de uitvoering van de Wsw, Beschut werk en de Banenafsprakenbanen als belangrijkste onderdelen, beslaat verreweg het grootste deel van de exploitatie van Spaarne Werkt. In het navolgende overzicht is de programmarekening 2026 uitgesplitst per programma weergegeven.

Programmarekening begroting 2026 uitgesplitst per programma:

	Werk	Re-integratie	Onderwijs Jongeren	Totaal
Opbrengsten				
Netto omzet (opbrengsten uit werkactiviteiten)	9.370.423	3.297.363	424.300	13.092.086
Gemeentelijke bijdrage uitvoeringskosten Wsw	18.762.690	-	-	18.762.690
Overige opbrengsten (incl. overige gemeentelijke bijdragen)	4.368.859	827.426	597.528	5.793.813
Totaal opbrengsten	32.501.971	4.124.789	1.021.828	37.648.588
Kosten				
Personeelskosten Regeling gebonden medewerkers	24.198.462	-	316.830	24.515.293
Personeelskosten Niet-regeling gebonden medewerkers	6.178.089	3.008.892	927.826	10.114.808
Overige bedrijfskosten	4.461.985	45.278	220.831	4.728.095
Doorbelaste kosten	-1.066.607	702.079	364.528	-
Totaal kosten	33.771.930	3.756.249	1.830.016	39.358.196
Gevraagde dekkingsbijdrage GR-gemeenten	1.269.959	-368.540	808.189	1.709.608
Resultaat	-	-	-	-

3 Programma ‘Werk’

Het programma Werk is gericht op het aanbieden van werk voor de doelgroep van de Wsw, Beschut werk en andere inwoners die vallen onder de Participatiewet. Hierbij staat voorop dat de best passende leerwerkplek voor deze medewerkers wordt gezocht. Wanneer dit wordt gerealiseerd, komen de medewerkers het best tot hun recht en zijn zij in staat zichzelf verder te ontwikkelen. Hierin ligt voor de organisatie ook de sleutel om het verdienvermogen op peil te houden.

Kern-
activiteiten

Het programma Werk bestaat uit een drietal kernactiviteiten.

- Uitvoering Wet sociale werkvoorziening (Wsw)
- Uitvoering Beschut werk
- Duurzame activiteiten gericht op werk

Binnen het programma Werk kunnen Wsw'ers, Beschut werkenden, maar ook cliënten van de Participatiewet die meer zijn gericht op re-integratie, worden ingezet op de traditionele activiteiten zoals; Groen, Schoonmaak en Techniek, maar ook op de duurzame activiteiten van Kringloop en Kleding. Met dit specifieke bedrijfs onderdeel van het programma Werk wordt niet alleen een bijdrage geleverd aan de sociaal-/ maatschappelijke doelstelling maar ook een bijdrage aan een duurzame samenleving. Ondanks de grote maatschappelijke waarde van de duurzame activiteiten van Kringloop en Kleding is het financieel rendement van deze activiteit een aandachtspunt. In paragraaf 3.3.3 zal dit nader worden belicht.

Met een begroot aantal personen van gemiddeld 487 vormt de Wsw in 2026 nog steeds de grootste populatie binnen Spaarne Werkt. Omdat instroom sinds de Participatiewet niet meer mogelijk is neemt het aantal Wsw'ers de komende jaren geleidelijk af met gemiddeld circa 40 personen per jaar. Hier staat tegenover dat het aantal medewerkers Beschut werk, de nieuwe doelgroep uit de Participatiewet, geleidelijk toeneemt, naar gemiddeld 150 personen in 2026. Hoewel deze medewerkers goed kunnen worden ondergebracht binnen de bedrijfsactiviteiten van Spaarne Werkt, hebben zij een grotere behoefte aan begeleiding. Omdat het verdienvermogen van deze medewerkers substantieel lager ligt dan dat van de Wsw'ers en de financiering vanuit het Rijk ontoereikend is, is aanvullende financiering nodig om de kosten van de werkplek en organisatie te bekostigen.

Duurzame
inzetbaarheid

Het verdienvermogen van het programma Werk staat sowieso structureel onder druk vanwege de steeds ouder en beperkt inzetbaar wordende populatie van de Wsw. Het verdienvermogen van de nieuwe doelgroep Beschut werk ligt aanzienlijk lager en biedt onvoldoende compensatie. Om de duurzame inzetbaarheid van de Wsw-populatie te verbeteren wordt op continue basis gewerkt aan het vergroten van kennis en bewustwording van

de medewerkers op het gebied van fysieke belastbaarheid, gezond (werk-) gedrag en gezonde leefstijl. Hiermee worden preventief werk gerelateerde (fysieke) klachten voorkomen en ook het ziekteverzuim structureel verlaagd. Het einddoel is duurzame inzetbaarheid en het verbeteren van vitaliteit en gezondheidsvaardigheden.

3.1 Programmarekening Werk

De programmarekening van het programma Werk is in navolgend overzicht weergegeven.

Programmarekening Werk:

	2026 Begroting	2025 Begroting	2024 Begroting
Opbrengsten			
Bruto omzet	10.653.423	11.812.500	12.528.153
Directe kosten	1.283.000	1.787.500	2.184.400
Netto omzet	9.370.423	10.025.000	10.343.753
Gemeentelijke bijdrage uitvoeringskosten Wsw	18.762.690	19.650.374	18.441.023
Overige opbrengsten	4.368.859	3.612.659	3.187.422
Totaal opbrengsten	32.501.971	33.288.033	31.972.199
Personeelskosten Wsw			
Bruto lonen	13.608.006	13.965.551	13.598.899
Sociale lasten en pensioenpremies	3.606.122	3.754.638	3.677.855
Overige kosten	757.687	1.139.423	744.666
Totaal personeelskosten Wsw	17.971.815	18.859.612	18.021.420
Personeelskosten beschut werk, Banenafsprakenbanen			
Bruto lonen	4.653.771	2.493.672	2.237.135
Sociale lasten en pensioenpremies	1.410.222	738.017	679.021
Overige kosten	162.655	82.126	87.533
Totaal pers.kosten beschut werk, Banenafsprakenbanen	6.226.647	3.313.814	3.003.689
Personeelskosten ambtelijk			
Bruto lonen	4.350.386	4.426.611	4.449.645
Sociale lasten en pensioenpremies	1.339.450	1.409.995	1.514.236
Overige kosten	488.254	482.492	425.212
Totaal personeelskosten ambtelijk	6.178.089	6.319.099	6.389.092
Overige (bedrijfs-) kosten			
Afschrijvingskosten vaste activa	672.101	640.416	746.058
Rente	75.774	123.084	90.000
Huur gebouwen en overige bedrijfsmiddelen	753.276	724.587	712.947
Onderhoudskosten	1.065.201	1.910.244	1.565.100
Kosten energie	644.120	641.792	787.558
Belastingen en verzekeringen	391.533	393.250	424.418
Algemene kosten	859.980	827.840	915.473
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	4.461.985	5.261.213	5.241.555
Doorbelaste kosten			
Doorbelasting staf	-888.823	-500.000	-367.103
Doorbelasting huisvesting	-137.926	-	-
Doorbelasting indirect	-39.858	-	-
Totaal doorbelaste kosten	-1.066.607	-500.000	-367.103
Totaal kosten	33.771.930	33.253.738	32.288.653
Exploitatieresultaat	-1.269.959	34.295	-316.454
Toevoegingen (-) onttrekkingen (+) aan reserves	-	837.000	625.000
Gevraagde dekkingsbijdrage GR-gemeenten	1.269.959	-	-
Resultaat	-	871.295	308.546

3.2 Toelichting

De programmarekening Werk omvat naast alle directe kosten en opbrengsten van het programma Werk zelf ook alle overige kosten van de organisatie. De overige kosten worden, middels de interne doorbelastingssystematiek, doorbelast aan de programma's Re-integratie en Onderwijs Jongeren.

Netto omzet

Voor het programma Werk is de **netto omzet** de belangrijkste te beïnvloeden variabele om te komen tot een goed financieel resultaat. De netto omzet wordt gerealiseerd met een gevarieerd palet aan bedrijfsactiviteiten. Daarnaast worden inkomsten verkregen uit het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie (Wsw-subsidie), loonkostensubsidies voor de doelgroep Beschut werk en voor de Banenafsprakenbanen, e.e.a. zoals weergegeven in onderstaand overzicht:

Opbrengsten programma Werk:

	2026 Begroting	2025 Begroting	2024 Begroting
Omzet			
Detacheren	2.667.329	2.839.000	2.300.000
Schoonmaak	852.785	1.000.000	1.100.000
Groen	1.207.975	1.836.000	1.850.000
Post	-	-	850.000
Parkeerbeheer en fietsenwerk	-	-	385.000
Beschut werk	1.300.000	1.345.000	1.515.000
Techniek	1.075.000	1.175.000	1.150.000
Grafisch	825.000	925.000	800.000
Duurzame activiteiten: kringloop en kleding	2.228.500	2.195.000	1.752.500
Duurzame activiteiten: fietsdepot	-	-	228.000
Overige activiteiten	496.835	497.500	597.653
Totaal omzet	10.653.423	11.812.500	12.528.153
Kostprijs omzet	1.283.000	1.787.500	2.184.400
Totaal netto omzet	9.370.423	10.025.000	10.343.753
Gemeentelijke bijdrage uitvoeringskosten Wsw	18.762.690	19.650.374	18.441.023
Overige opbrengsten			
Beschut werk: loonkostensubsidie (LKS)	2.202.362	1.722.291	1.530.776
Beschut werk: aanvullende financiering	-	1.104.515	1.114.638
Beschut werk: vergoeding begeleidingskosten (IUSD)	1.054.728	785.853	483.151
Banenafsprakenbanen: loonkostensubsidie (LKS)	1.036.768	291.503	-
Banenafsprakenbanen: infrastructurele opslag 10.000 banenplan	-	-	-
Overige opbrengsten	75.000	-	58.857
Totaal overige opbrengsten	4.368.859	3.904.162	3.187.422
Totaal opbrengsten	32.501.971	33.579.536	31.972.199

De netto omzet neemt in 2026 af met € 655.000 ten opzichte van de begroting 2025, van € 10.025.000 naar € 9.370.423. Dit houdt hoofdzakelijk verband met het afschalen van

bedrijfsactiviteiten vanwege de structurele krimp van de organisatie, in casu de afname van beschikbare doelgroep-medewerkers. Ook het afnemend verdienvermogen vanwege de ouder wordende Wsw-populatie en het lagere verdienvermogen van de doelgroep Beschut werk speelt hierbij een rol. Dit is vooral zichtbaar bij de onderdelen Groen en Schoonmaak, waar enkele grote contracten daarom niet langer uitvoerbaar zijn. In het kader van de transitie zijn de activiteiten van Businesspost, Parkeerbeheer en Fietsdepot reeds per ultimo 2024 beëindigd.

De afname van de **gemeentelijke bijdrage uitvoeringskosten Wsw** houdt geheel verband met de afname van de Wsw-populatie. Het gaat hierbij om een gemiddelde uitstroom van circa 40 personen per jaar. Ook de personeelskosten van de Wsw nemen hierdoor af en houden gelijke tred met de bijdrage uitvoeringskosten Wsw.

Overige opbrengsten De toename van de **overige opbrengsten** wordt vooral verklaard door hogere loonkosten-subsidies voor Beschut werk en de Banenafsprakenbanen. Het aantal mensen uit deze doelgroepen neemt in 2026 verder toe. Voor wat betreft de Banenafsprakenbanen stijgt het aantal van 20 fte, begroot 2025, naar 55 fte in 2026, reden waarom de loonkostensubsidie toeneemt met € 745.000. Er is in de begroting geen rekening gehouden met een aanvullende bijdrage voor Beschut werk. Het tekort Beschut werk is in deze begroting opgenomen in het totale tekort in de begroting, zie hiervoor de gevraagde dekkingsbijdrage van de deelnemende gemeenten.

Personeelskosten RG-personeel De **personeelskosten van het regeling gebonden (RG) personeel**, opgeteld circa € 24,2 miljoen, leggen een fors beslag op de begroting van het programma Werk. De hoogte van deze personeelskosten wordt echter volledig bepaald door de afspraken die voortvloeien uit de van toepassingen zijnde cao's, dan wel de ontwikkeling van de minimumlonen. Omdat de cao-afspraken voor 2026 nog niet bekend zijn is een aannname gedaan ten aanzien van de loonkostenstijging. Er is voor de Wsw rekening gehouden met een gemiddelde loonstijging van ruim 4% in 2026. Het lage inkomensvoordeel (LIV), wat de loonkosten feitelijk verlaagt, is in 2025 reeds vervallen. Voor sociaal ontwikkelbedrijven wordt de afschaffing van het LIV echter deels gecompenseerd door middel van een verhoging van de Wsw-subsidie.

Het resterende deel van de kosten, circa € 10,6 miljoen, bestaat uit de kosten van de organisatie van het programma Werk. Dit betreft de **personeelskosten van de NRG-medewerkers** € 6,2 miljoen, de **overige bedrijfskosten** € 4,5 miljoen en de doorbelaste kosten naar de overige programma's € 1,1 miljoen. De personeelskosten van het ambtelijk personeel zijn in paragraaf 2.2 reeds toegelicht.

Formatie De **personele formatie** voor het programma Werk bestaat in 2026 uit 49,7 fte. In deze bezetting zijn opgenomen de teamleiders en werkbegeleiders van de verschillende bedrijfsonderdelen maar ook het staf en leidinggevend personeel van Spaarne Werkt. De

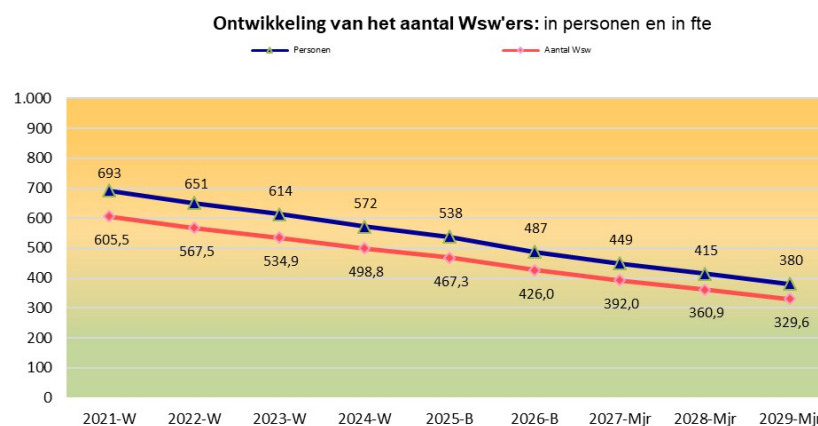
komende jaren zal de personele bezetting geleidelijk afnemen in lijn met de krimp van de organisatie.

Doorbelaste kosten De **doorbelaste kosten** betreffen de kosten van staf, huisvesting en indirecte afdelingen. Deze kosten zijn, zoals hiervoor aangegeven, volledig verantwoord binnen het programma Werk. Naar het programma Re-integratie wordt € 702.000 doorbelast en naar het programma Jongeren € 364.000, in totaal € 1.270.000.

3.3 Bedrijfsonderdelen programma Werk nader belicht

3.3.1 Uitvoering Wet sociale werkvoorziening (Wsw)

SW-formatie De Wsw-populatie neemt, zowel landelijk als ook bij Spaarne Werkt, trendmatig af sinds de beëindiging van de Wsw in 2015. Zo wordt er in de begroting van Spaarne Werkt vanuit gegaan dat de SW- formatie verder daalt van gemiddeld 572 personen over 2024 naar gemiddeld 487 Wsw'ers in 2026. In onderstaande grafiek is het verloop van de SW-formatie over de jaren 2021 tot en met 2029 weergegeven:

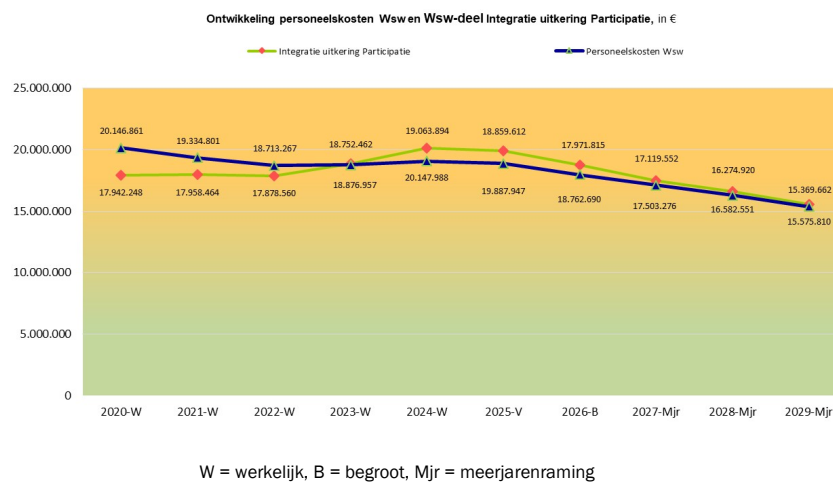
W = werkelijk, B = begroot, Mjr = meerjarenraming

In het begrotingsjaar 2026 zelf stromen er naar verwachting gemiddeld 43 Wsw'ers uit, wat overeenkomt met 8,5 procent van de populatie. Deze uitstroom ligt enigszins hoger dan de afgelopen jaren in verband met uitstroom wegens pensionering en de ouder wordende populatie. Ook na 2026 zal deze trendmatige uitstroom doorzetten. De uitstroom wordt versneld door "de regeling vervroegd uittreden" (RVU), die voortvloeit uit de cao-Wsw. Met de hogere uitstroom is in de voorliggende cijfers ook rekening gehouden.

Een positieve ontwikkeling is dat de subsidie die de gemeenten voor de Wsw ontvangen,

Wsw-deel Integratie-uitkering Participatie

het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie (Wsw-deel luP), conform begroting toereikend zal zijn om de personeelskosten van de Wsw volledig te dekken. In de jaren voor 2023 was altijd sprake van tekorten. Dit lijkt nu trendmatig gekeerd. Dat is een gunstige ontwikkeling voor Spaarne Werkt omdat de personeelskosten van de SW-medewerkers op landelijk niveau worden bepaald door de cao voor de Wsw. De toekenning van het Wsw-deel luP komt tot stand op basis van een verdeelmodel, wat mede afhankelijk is van beleidsmatige keuzes op 'Haags niveau'. Het hierdoor ontstane subsidietekort of inmiddels een overschot is daarmee een gegeven. Spaarne Werkt noch de aangesloten gemeenten hebben daadwerkelijk invloed op de hoogte van de loonkosten of de subsidie. De onderstaande grafiek maakt het verloop van de personeelskosten Wsw in relatie tot het Wsw-deel van de luP gevisualiseerd:

Voor 2026 is becijferd dat het subsidieoverschot uitkomt op circa € 700.000. Voor de jaren na 2026 wordt verwacht dat de overschotten zullen afnemen. Een effect wat aan deze positieve ontwikkeling bijdraagt is het zogenaamde volume effect. Dit houdt in dat de budgetruimte die op landelijk niveau beschikbaar is, niet wordt gekort indien er in een jaar meer Wsw'ers uitstromen dan in vergelijking tot de ramingen. Met andere woorden, de budgetruimte die ontstaat door een hogere uitstroom van Wsw'ers wordt verdeeld over de resterende populatie en als subsidie doorgegeven aan de gemeenten. Dit is een belangrijke ontwikkeling die ertoe bijdraagt de uitvoering van de Wsw voor de aangesloten gemeenten zoveel als mogelijk kostendekkend te maken. Of de hiervoor geschetste ontwikkeling zich inderdaad zal voordoen is uiteraard geheel afhankelijk van de ontwikkeling van de loonkosten en verdere besluitvorming over de hoogte van de Wsw-subsidie op het Ministerie, hetgeen dus ook een zeker risico inhoudt.

Inzetbaarheid en verdienvermogen Wsw	Duurzame inzetbaarheid is en wordt een steeds belangrijker aandachtspunt voor de ouder wordende doelgroep van de Wsw. Per 1 januari 2025 was meer dan 62% van de Wsw'ers 55 jaar of ouder, een toename met 2% ten opzichte van de stand per 1 januari 2024. Deze ontwikkeling zet het verdienvermogen van de organisatie als geheel onder druk. Daarom is een van de speerpunten van het uitvoeringsbeleid het behouden of zo mogelijk verbeteren van de duurzame inzetbaarheid van de populatie. Hiertoe worden verschillende activiteiten ontplooit zoals; arbeidsontwikkeling, aanbod van gezondere voeding, ruimte voor lichaamsbeweging tijdens werkuren en meer aandacht voor verzuimbegeleiding.
Uitvoeringskosten Wsw	De GR-gemeenten dragen elk voor hun deel bij in de uitvoeringskosten van de Wsw. Deze bijdrage per deelnemende gemeente is bepaald aan de hand van de bedragen van het Wsw-deel luP 2026. Dit is gebaseerd op de cijfers uit de meest recente gemeentecirculaire van 2024. Het bedrag van de subsidie Wsw, betreft echter een voorlopige inschatting van de het uit het Rijksbudget te ontvangen bedragen. Hierbij is expliciet rekening gehouden met een bijstelling van de Wsw-deel luP welke overeenkomt met de indexering van de loonkosten Wsw. In de begroting is derhalve als uitgangspunt genomen dat het Wsw-deel luP en de loonkosten Wsw met eenzelfde bedrag toenemen. De ervaring leert dat een systematiek waarbij subsidie niet wordt geïndexeerd, een onjuist en te negatief beeld geeft. Bij het opstellen van de gemeentelijke begroting kan dit tot ongewenste effecten leiden. Wij achten het zeer reëel, ook gezien de systematiek die het Ministerie voor de bijstelling van het Participatiebudget hanteert, dat de bijstelling van de budgetten op bovenstaande wijze zal plaatsvinden.
Toekomstbestendige infrastructuur	Er is in de begroting 2026 geen rekening gehouden met de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor de transitie naar een toekomstbestendige infrastructuur voor sociaal ontwikkel bedrijven.

3.3.2 Uitvoering Beschut werk

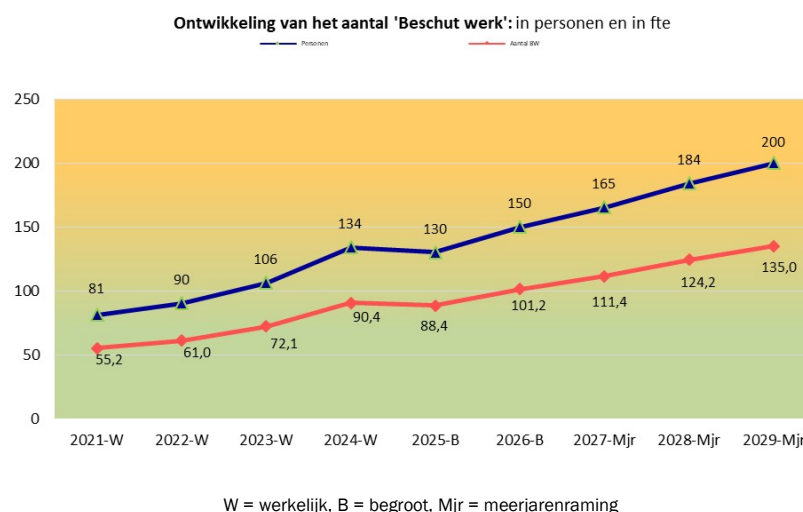
Uitvoering Beschut werk	De regeling Beschut werk is vanuit de Participatiewet ingesteld vanuit het oogpunt dat er altijd een groep inwoners blijft die wel kunnen werken, maar uitsluitend in een beschutte omgeving. Het gaat hierbij specifiek om mensen die een dusdanige mate van begeleiding en/of aanpassing van het werk nodig hebben, dat dit redelijkerwijs niet van een werkgever mag worden verwacht. Gemeenten hebben de wettelijke taak om inwoners met een indicatie Beschut Werk een beschutte werkplek aan te bieden. Spaarne Werkt voert deze regeling voor de gemeenten uit waarbij deze cliënten binnen het programma Werk op verschillende bedrijfsonderdelen worden ingezet.
-------------------------	--

De doelgroep Beschut werk betreft mensen die weliswaar arbeidsvermogen hebben maar die niet in een reguliere baan kunnen werken, ook niet met extra begeleiding en ondersteuning. Zij hebben uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie. Dit brengt met zich mee dat de gemiddelde kosten per werkplek hierdoor aanzienlijk hoger liggen dan die van de reguliere Wsw-medewerker.

Bij de intake van kandidaten van de doelgroep Beschut werk wordt door de assessoren van het onderdeel Re-integratie veel aandacht besteed aan de inzetbaarheid van de betreffende kandidaten. Er wordt goed beoordeeld op welke werksoorten deze inwoners kunnen worden geplaatst. Uit ervaring blijkt dat niet alle werksoorten even geschikt zijn voor deze inwoners. Echter omdat Spaarne Werkt beschikt over een breed palet aan werksoorten zijn er voldoende mogelijkheden om deze inwoners goed in te passen in de leer-werkprocessen en werksoorten die worden geboden, al dan niet met de benodigde werkplek-aanpassingen.

Per ultimo 2024 zijn er in totaal 134 beschut werkplekken gerealiseerd, een toename van 28 personen ten opzichte van de stand per ultimo 2023. Hiermee is de taakstelling in aantallen Beschut werk, welke door het Ministerie jaarlijks wordt vastgesteld, voor Haarlem en Heestede volledig behaald en voor Bloemendaal en Zandvoort bijna. De populatie Beschut werkenden zal de komende jaren echter verder toenemen met circa 10 tot 20 personen per jaar. Voor 2026 wordt uitgegaan van gemiddelde van 150 personen, hetgeen overeenkomt met circa 101 fte op basis van 37 uur per week. In onderstaande grafiek zijn de gerealiseerde en begrote aantallen per jaar weergegeven.

Populatie
Beschut
werk

De taakstelling in aantallen Beschut werk, welke in 2025 moet worden gerealiseerd, is door het Ministerie vastgesteld op 127 werkplekken, op basis van 31 uur per week per

werkplek. Dit betekent dat, met de verhoging van de taakstelling die naar verwachting nog voor 2026 moet worden doorgevoerd, de begroting 2026 goed in lijn ligt met de taakstelling van het Ministerie.

Kosten en financiering

De totale loonkosten van Beschut werk zijn voor 2026 begroot op circa € 4,1 miljoen. Daarnaast worden uitvoeringskosten gemaakt voor (intensieve) begeleiding, noodzakelijke werkplekaanpassingen en infrastructuur. De loonkosten worden bepaald door de arbeidsvoorwaarden die voortvloeien uit de cao 'Aan de Slag', zoals die zijn overeengekomen met de VNG en de vakbonden. Deze cao voorziet onder andere in een salariering op het niveau van het minimum loon of, afhankelijk van de inschaling, iets daarboven met een pensioenregeling bij het PWRI. Op de hoogte van de loonkosten heeft Spaarne Werkt weinig tot geen invloed.

Spaarne Werkt, die als werkgever Beschut werkenden in dienst neemt, wordt in de loonkosten tegemoetgekomen met een loonkostensubsidie (LKS). De hoogte van de LKS wordt bepaald aan de hand van een objectieve loonwaarde-meting welke door de gemeente wordt uitgevoerd. Daarbij geldt een minimumloonwaarde van 30% en een maximum van 70%. In de begroting 2026 is uitgegaan van een gemiddelde LKS van 53,5%. In 2024 werd een percentage gerealiseerd van 53,8%. We zien een geleidelijke toename van het LKS-percentage omdat de loonwaarde gemiddeld genomen op een lager niveau worden vastgesteld.

Naast LKS ontvangt Spaarne Werkt ook een vergoeding voor begeleidingskosten voor de doelgroep Beschut werk. Deze vergoeding is begroot op € 1.562.000 voor alle deelnemende gemeenten tezamen en is gebaseerd op een bedrag van € 12.929 per werkplek van 31 uur per week (2025 € 11.300). In de begroting wordt er dus vanuit gegaan dat het bedrag per werkplek substantieel naar boven wordt bijgesteld, hetgeen een risico inhoudt voor de begroting. Desalniettemin komt het totaal bedrag van de vergoeding begeleidingskosten goed overeen met het bedrag dat op macroniveau recentelijk is vastgesteld voor 2026. Een hogere vergoeding voor de uitvoering van Beschut werk is ook structureel noodzakelijk omdat de LKS tezamen met de vergoeding voor begeleidingskosten lang niet toereikend zijn om de loonkosten, tezamen met de kosten voor de organisatie van de uitvoering van Beschut werk, volledig te dekken.

Het tekort 'Beschut werk' legt daarom een zware last op het resultaat van Spaarne Werkt en noodzaakt tot efficiënte uitvoering van deze regeling. Dit laatste blijkt moeilijk te realiseren enerzijds, omdat het verdienvermogen van deze doelgroep beperkt is en anderzijds vanwege het hoge ziekteverzuim.

De relatie tussen de loonkosten en de vergoedingen voor Beschut werk zoals in de begroting opgenomen laat, beknopt samengevat het onderstaande beeld zien:

Loonkosten doelgroep Beschut werk		€ 4.072.000
Loonkostensubsidie (LKS)	-/-	€ 2.202.000
Vergoeding begeleidingskosten	-/-	<u>€ 1.562.000</u>
Tekort		<u>€ 308.000</u>

Uit bovenstaande blijkt dat, vanuit financieel perspectief, de uitvoering van Beschut werk nog steeds zwaar verliesgevend is, hetgeen ook een belangrijke oorzaak is van het totale verlies van Spaarne Werkt en zoals dat voor 2026 is begroot. Het saldo van de gemaakte loonkosten en de ontvangen vergoedingen komt per definitie al uit op een tekort van € 308.000. Er resteert derhalve geen volledige dekking voor alle uitvoeringskosten van Beschut werk.

De financiële problematiek rond Beschut werk, die op landelijk niveau ook wordt erkend, verdient een adequate oplossing. In verschillende gremia wordt al enige tijd overleg gevoerd om te komen tot een betere financiering vanuit het Rijk. De eerste tekenen van verbetering zijn inmiddels zichtbaar, blijkend uit de in 2024 doorgevoerde verhoging van de vergoeding voor begeleidingskosten met ruim € 2.000 per werkplek.

3.3.3 Duurzame activiteiten gericht op werk

Met de duurzame activiteiten gericht op werk wordt een tweeledige maatschappelijke doelstelling gerealiseerd. Enerzijds zijn deze activiteiten ondersteunend aan de realisatie van de doelstellingen van de Participatiewet, omdat wordt voorzien in gevarieerde leerwerkplekken met een reële kans op uitstroom naar regulier werk, anderzijds worden met deze activiteiten ook duurzaamheidsdoelstellingen gerealiseerd, zoals het hergebruik van textiel en ingezamelde huisraad, het scheiden van waardevolle afvalstromen en hergebruik van materialen. De duurzame activiteiten bestaan uit de volgende onderdelen:

- Kledingsortering
- Kringloopactiviteiten van de 'Snuffelmug'

Financieel

Hoewel de duurzame activiteiten van Kringloop en Kleding een grote maatschappelijke waarde hebben is dit in financieel opzicht geen rendabele bedrijfsactiviteit. Zo wordt het resultaat voor doorbelasting van de kosten van huisvesting en ondersteunende diensten begroot op € 458.000 positief. Na doorbelasting resteert echter een negatief resultaat van € 1,2 miljoen. Hierbij is echter wel uitgegaan van de vaste personele bezetting van begeleidend en leidinggevend personeel, welke is beperkt tot 8,8 fte. Vooralsnog blijkt deze bezetting moeilijk haalbaar en ligt de werkelijke personele bezetting met regulier personeel veel hoger. De reden hiervan is dat beschikbare posities tot op heden onvoldoende ingevuld kunnen worden met mensen uit de doelgroep van de Participatiewet, terwijl dit wel

het uitgangspunt is en ook mede reden is waarom deze activiteit is opgezet. Hier komt nog bij dat de lessen uit de praktijk leren dat het moeilijker is om mensen uit de doelgroep van de Participatiewet direct klaar te stomen voor reguliere functies en dat meer tijd en begeleiding nodig is om dit te realiseren. De werkelijke financiële resultaten over 2024, met een resultaat voor doorbelasting van circa € 800.000 negatief en € 1,5 miljoen negatief na doorbelasting, maken deze problematiek dan ook duidelijk.

Hoewel de wens is deze activiteiten te behouden, is het voorgaande de reden dat in het kader van de transitie dit bedrijfsonderdeel nader zal worden onderzocht. Daarbij zal niet alleen gekeken worden naar mogelijkheden voor financiering vanuit de duurzaamheidsdoelstellingen, maar ook naar alternatieven zoals uitbesteding of afsplitsing van activiteiten of locaties.

De kringloopactiviteiten van de 'Snuffelmug', in combinatie met kledingsortering, zullen volgens de begroting in 2026 circa € 2 miljoen netto omzet realiseren. De opbrengst wordt vooral verkregen met de kringloopwinkels van de 'Snuffelmug' in Haarlem en Heemstede, die regionaal een goede bekendheid genieten met een vaste toestroom van klanten en daaruit voortvloeiende inkomsten.

Formatie

De formatie van de kringloopactiviteiten van de 'Snuffelmug' en kledingsortering wordt ingevuld met een gevarieerd palet aan arbeidskrachten, van vaste krachten, Wsw'ers en Beschut werkenden tot en met vrijwilligers. Het is een bedrijfsonderdeel waar per definitie ook mensen uit de doelgroep van LKS- en de Banenafsprakenbanken ingezet kunnen worden. Het mes snijdt hier namelijk aan twee kanten. Enerzijds worden aan de betreffende doelgroep de mogelijkheid geboden om zich te ontwikkelen en de kansen op het vinden van een reguliere baan te vergroten en anderzijds draagt de inzet van garantiebanen bij aan de invulling van de benodigde formatie. Vanuit kostenoverwegingen is het, zoals gezegd, onhaalbaar gebleken om het grootste deel van de formatie in te vullen met regulier personeel. Dit is de reden dat voor de begroting 2026 de inzet van regulier, vast personeel wordt beperkt tot in totaal 8,8 fte en voor het overige deel van de benodigde bezetting wordt gerekend op mensen uit de doelgroep, waaronder ook 32 fte Banenafsprakenbanken.

3.4 Maatschappelijke impact

Los van het feit dat de uitvoering van de Wsw en Beschut werk gemeentelijke taken zijn die uit de wet voortvloeien, heeft het programma Werk een grote maatschappelijk impact. Meer dan 650 mensen uit de regio ontlenen eigenwaarde aan participatie door middel van zinvol en betaald werk. Er wordt mensen reële kansen geboden op arbeidsontwikkeling en perspectief op werk.

Werk

Voor de ontwikkeling van deze mensen worden allerlei trajecten ingezet, zoals

ontwikkel-
bedrijf

begeleiding, training en scholing, werken in een beschermde werkomgeving, groep- en individuele detachering of zelfs directe plaatsing op een zelfstandige baan in het bedrijfsleven. Dit leidt uiteindelijk tot persoonlijke groei wat zich vertaalt in meer welzijn, een betere gezondheid, een betere toekomst voor kinderen en minder criminaliteit. Kortom een meer inclusieve samenleving. Een onderdeel van de sociale ontwikkeling van deze mensen, met veelal beperkte capaciteiten, is ook de mogelijkheid om terug te kunnen vallen als het even niet lukt. Daarmee wordt voorkomen dat mensen langer uit de roulatie zijn en daardoor niet meer kunnen participeren.

De medewerkers van het programma Werk worden ingezet op uiteenlopende bedrijfsactiviteiten en werksoorten. Deze diversiteit maakt het mogelijk dat medewerkers kunnen worden geplaatst op werkplekken waar zij het best tot hun recht komen en waar zij daadwerkelijk toegevoegde waarde hebben. Niet alleen voor zichzelf maar vooral ook voor de bedrijven en organisaties waarvoor het werk wordt gedaan of waar zij middels detachering zijn geplaatst. Daar komt bij dat de bedrijfsactiviteiten die gericht zijn op duurzaamheid niet alleen voorzien in zinvol werk, waarmee invulling wordt gegeven aan sociale ontwikkeling, maar ook bijdragen aan de maatschappelijke opgave rond duurzaamheid.

Duurzaamheid

Vanuit de samenleving zien we dat op alle fronten worden initiatieven worden genomen om te komen tot een meer duurzame samenleving. De activiteiten van kringloop en kleding-sorteren dragen hieraan bij en hebben een grote, vooral regionale, impact. Zo wordt door kleding-sortering jaarlijks meer dan 800.000 kilo textiel verwerkt. Na een zorgvuldig sorteerproces wordt de bruikbare kleding afgezet in de eigen kringloopwinkels of bij derden met duurzame of sociale doelstellingen en initiatieven. Reststromen die niet geschikt zijn voor product of grondstof worden hergebruikt. Opgeteld wordt meer dan 90% van de ingezamelde textiel opnieuw gebruikt en slechts 10%, circa 80.000 kilo, wordt gescheiden aangeboden aan de regionale afvalverwerking. Deze circulaire aanpak wordt ook gehanteerd bij de inzameling van huisraad met de kringloopactiviteiten, in 2024 op jaarbasis zo'n 2 miljoen kilo. De ingezamelde huisraad wordt ingeleverd bij de kringloopwinkels of aan huis opgehaald. Na sortering wordt ongeveer de helft van de ingeleverde huisraad als product verkocht, voornamelijk in de eigen kringloopwinkels, en vindt daarmee een nieuwe eigenaar. Mensen met een smalle beurs kunnen zichzelf voorzien van de noodzakelijke huisraad. Ruim 35% wordt gescheiden en in relevante stromen zoals hout, plastic, metaal, glas etc. gescheiden aangeboden aan de regionale afvalinzameling voor hergebruik van grondstoffen. Slechts circa 10% is niet geschikt voor grondstof voor hergebruik en wordt als restafval aangeboden bij de afvalverwerking.

4 Programma 'Re-integratie'

Kern-activiteiten	Het bedrijfsonderdeel dat zich richt op het programma 'Re-integratie' heeft zich gespecialiseerd in het naar werk leiden van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het betreft vooral de doelgroepen van de Participatiewet, maar met name diegenen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt. De arbeidsmarkt in de regio Zuid-Kennemerland vertoont momenteel kenmerken van overspannenheid. Dit betekent dat mensen die een betaalde baan zoeken en beschikken over de juiste kwalificaties ook gemakkelijk een baan kunnen vinden. Voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, die onder deze omstandigheden nog geen baan hebben gevonden, wordt dit echter steeds moeilijker. Uit ervaringscijfers van de afgelopen periode blijkt dat de omvang van de groep werkzoekenden met een grote maar overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt echter structureel lager ligt dan het aantal van 950 personen dat met de gemeenten is overeengekomen in het meerjaren-kaderprogramma. Dit vertaalt zich in minder re-integratietrajecten. Het aantal kandidaten is voor het Participatiebedrijf van belang voor het invullen van de programma's en het alloceren van de financiële middelen. Afhankelijk van de conjunctuur, situatie op de arbeidsmarkt en andere maatschappelijk ontwikkelingen kan dit aantal uiteraard variëren. Een inschatting van het aantal aanmeldingen voor re-integratietrajecten wordt jaarlijks in gezamenlijk overleg tussen gemeenten en het Participatiebedrijf bepaald. De opdracht voor het Participatiebedrijf is om zoveel mogelijk werkzoekenden uit deze groep te begeleiden en te plaatsen op een betaalde baan bij een reguliere werkgever. Afspraken over de doelgroep met een arbeidsbeperking die geplaatst kunnen worden op een Banenafsprakenbaan bij een reguliere werkgever, vallen hier ook onder. De doelstelling is dat circa 55% van de werkzoekenden, die in een re-integratietraject worden opgenomen, uitstroomt naar betaald werk bij een reguliere werkgever. Binnen het participatiebedrijf zijn er legio mogelijkheden om in korte tijd de baankansen van mensen uit de doelgroep Banenafsprakenbaan te vergroten en kandidaten aan werk te helpen, met name binnen de duurzame activiteiten van Kringloop en Kelding. Voor 2026 gaan we uit van 55 fte (80 personen) die met inzet van loonkostensubsidie van gemeenten worden bemiddeld. De kosten en opbrengsten van deze doelgroep zijn opgenomen bij het programma Werk.
Arbeidsontwikkeling	Arbeidsontwikkeling is voor Re-integratie een onderwerp wat in toenemende mate aan belang wint. Niet alleen voor de doelgroep die reeds bij Spaarne Werkt in dienst is, waaronder de Wsw en Beschut werk maar ook voor en personen uit de categorie banenafpraak. Het doel is om de duurzame inzetbaarheid, in de breedste zin des woords, te bevorderen. Hiertoe worden onder de titel 'coaching on the job' heldere en binnen redelijke termijn haalbare doelen gesteld, die onder begeleiding van een teamleider en job-

coach worden gerealiseerd. Verschillende coaching instrumenten waaronder; e-learning, conversatieles, opleiding/training, Zorg/hulpverlening en snuffelstages worden hierbij ingezet.

4.1 Programmarekening 'Re-integratie'

Programmarekening:

	2026 Begroting	2025 Begroting	2024 Begroting
Opbrengsten			
Bruto omzet	3.345.863	3.136.246	3.171.363
Directe kosten	48.500	149.000	190.000
Netto omzet	3.297.363	2.987.246	2.981.363
Overige opbrengsten	827.426	842.860	232.442
Totaal opbrengsten	4.124.789	3.830.106	3.213.806
Personeelskosten Banenafspraken			
Bruto lonen	-	531.750	-
Sociale lasten en pensioenpremies	-	159.193	-
Overige kosten	-	11.600	-
Totaal personeelskosten Banenafspraken	-	702.543	-
Personeelskosten ambtelijk			
Bruto lonen	2.222.277	2.195.344	2.056.682
Sociale lasten en pensioenpremies	684.516	689.255	693.280
Overige kosten	102.099	103.747	111.538
Totaal personeelskosten ambtelijk	3.008.892	2.988.346	2.861.500
Overige (bedrijfs-) kosten			
Afschrijvingskosten vaste activa	4.675	4.047	2.458
Rente	-	-	-
Huur gebouwen en overige bedrijfsmiddelen	1.000	4.000	-
Onderhoudskosten	11.612	25.500	22.000
Kosten energie	-	-	-
Belastingen en verzekeringen	292	-	-
Algemene kosten	27.700	97.820	139.567
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	45.278	131.367	164.025
Doorbelaste kosten			
Doorbelasting staf	596.217	400.000	289.276
Doorbelasting huisvesting	105.861	-	-
Totaal doorbelaste kosten	702.079	400.000	289.276
Totaal kosten	3.756.249	4.222.256	3.314.801
Exploitatieresultaat	368.540	-392.150	-100.995
Gevraagde dekkingsbijdrage GR-gemeenten	-368.540	-	-
Resultaat	-	-392.150	-100.995

4.2 Toelichting

De programmarekening Re-integratie komt, na doorbelasting van de kosten van ondersteunende diensten en huisvesting, op een begroot positief resultaat van € 369.000. In tegenstelling tot de begroting 2025 zijn de kosten van de Banenafsprakenbanen in 2026 opgenomen binnen het programma Werk en niet in het programma Re-integratie, omdat de opbrengsten hiervan daar ook vallen.

Opbrengsten De belangrijkste inkomstenbron, circa € 3 miljoen netto omzet, bestaat uit de re-integratiedienstverlening voor de aangesloten gemeenten. Jaarlijks worden met de betreffende gemeenten de re-integratiedoelstellingen nader uitgewerkt en vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst. Deze dienstverlening omvat zoal de intake, assessments, bemiddeling en plaatsing van met name mensen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt, waaronder ook statushouders en inwoners met een indicatie banenafpraak.

De dienstverlening voor Beschut werk, de nieuwe doelgroep van de Participatiewet, neemt verder in belang toe. Het programma Re-integratie organiseert hiertoe arbeidsontwikkeling, assessments en job-coaching en ontvangt hiervoor een deel van de vergoeding voor begeleidingskosten van deze doelgroep, in totaal € 507.000.

Er is in de begroting voor € 250.000 ESF-subsidie opgenomen voor nog nader te definiëren en aan te vragen projecten. Hierbij is er vanuit gegaan dat het Europees Sociaal Fonds ook in de komende jaren voldoende financiële middelen beschikbaar stelt om de regionale werkgelegenheid te stimuleren.

Opbrengsten:

	2026 Begroting	2025 Begroting	2024 Begroting
Omzet			
Preventie en bemiddeling	2.870.863	2.787.246	2.659.586
Re-integratiedienstverlening IASZ	165.000	130.000	108.777
Project 'Aan de Slag' (statushouders)	-	25.000	165.000
Jobcoaching	150.000	131.000	140.000
Overig	160.000	63.000	98.000
Totaal omzet	3.345.863	3.136.246	3.171.363
Kostprijs omzet	48.500	149.000	190.000
Totaal netto omzet	3.297.363	2.987.246	2.981.363
Overige opbrengsten			
Beschut werk: vergoeding begeleidingskosten (IUSD)	507.426	378.071	232.442
ESF-subsidie	250.000	113.285	-
Overig	70.000	60.000	
Totaal overige opbrengsten	827.426	551.357	232.442
Totaal opbrengsten	4.124.789	3.538.603	3.213.806

Formatie De begrote personele bezetting voor het programma 'Re-integratie' bestaat uit 31,2 fte en komt daarmee uit op een bezetting die gelijk is aan de begroting 2025. Deze voor het me-

rendeel de vaste bezetting, betreft medewerkers die direct zijn betrokken bij de re-integratie-trajecten, zoals arbeidscoaches, assessoren, loopbaanbegeleiders en intercedenten.

4.3 Maatschappelijke impact

Het bedrijfsonderdeel 'Re-integratie' vormt een essentieel onderdeel van Spaarne Werkt, het eigen dienstverlenende re-integratiebedrijf van de aangesloten gemeenten. 'Re-integratie' vervult voor deze gemeenten zowel een rol als opdrachtnemer als strategisch partner op het terrein van re-integratie. Daarnaast is 'Re-integratie' samenwerkingspartner in relatie tot diverse lokale en regionale organisaties in het sociaal domein.

De toegevoegde waarde van het onderdeel 'Re-integratie' is gebaseerd op drie elementen:

- 'Re-integratie' kent de werkzoekenden en heeft ruime expertise opgebouwd gericht op de ontwikkeling van werkzoekenden en het bevorderen van uitstroom naar werk.
- 'Re-integratie' beschikt over een groot netwerk van werkgevers als bron van werk en maatschappelijke partners voor het aanbieden van alternatieven voor werk als vrijwilligerswerk en andere vormen van participatie. Re-integratie werkt hiertoe samen met het UWV en IJmond Werkt in het regionale werkgeversservicepunt (WSP).
- Tot slot kent 'Re-integratie' de opdrachtgevers en is zij effectief in het beperken van de gemeentelijke lasten, omdat door uitstroom naar werk het aantal uitkeringen kan worden beperkt en de inwoner meer bestaanszekerheid krijgt.

Speerpunten

De belangrijkste opgave voor het programma 'Re-integratie' blijft om voor de mensen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt en die nog niet beschikken over vast werk, daadwerkelijk een betaalde baan te vinden. Dat is voor de achtergebleven categorie best een zware opgave omdat de mensen die onder de huidige omstandigheden nog geen baan hebben gevonden moeilijk bemiddelbaar blijken. Om de baankansen te vergroten investeert 'Re-integratie' veel in het werk-fit maken en het ontwikkelen van werknemers- en vakvaardigheden door middel van coaching en leerwerktrajecten. 'Re-integratie' verwacht in 2026 in totaal zo'n 600 tot 700 personen te kunnen bemiddelen, waarvan naar verwachting iets meer dan de helft een betaalde baan zal vinden.

Werkgever-servicepunt

Spaarne Werkt is mede oprichter van het regionale WerkgeversServicepunt Zuid-Kennemerland en IJmond, het WSP. Dit samenwerkingsverband waarin ook het UWV en IJmond Werkt deelnemen, vertegenwoordigt de gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Velsen, Zandvoort op de regionale arbeidsmarkt. De belangrijkste taak van het WSP is het verstrekken van informatie aan werkgevers over de arbeidsmarkt en het bieden van ondersteuning bij het aannemen van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. De dienstverlening is voor werkgevers kosteloos.

Direct vanaf de oprichting is Spaarne Werkt actief betrokken bij de inrichting en organisatie van het WSP. In onderstaand overzicht is weergegeven wat de personele inzet van Spaarne Werkt voor het WSP is en waar de overige bedrijfskosten uit bestaan. De personele inzet van Spaarne Werkt voor het WSP komt in totaal op 5,3 fte. De overige bedrijfskosten betreffen het totaal van de kosten van het WSP, de deelnemende partijen dragen elk voor 1/3 bij aan deze kosten. Voor Spaarne Werkt is dus 1/3 van het totaal, zijnde € 35.000, in de begroting 2026 opgenomen.

Personele inzet en kosten WSP:

	Fte	Begroting 2026
Manager	0,5	73.472
Adviseur WSP	4,8	458.492
	5,3	Totaal personeelskosten
		531.964

Overige bedrijfskosten WSP:

Evenementen	15.000
Operationele communicatieondersteuning	52.000
Deskundighidsbevordering	7.500
Communicatiemiddelen	7.500
Kantoor- en algemene kosten	7.500
Externe inhuur	12.500
Onvoorzien	3.000
Totaal bedrijfskosten 1)	105.000
Totaal kosten	636.964

1) Dit betreft het totaal van de kosten. Het aandeel van elk van de partijen in deze kosten is 1/3. **35.000**

Spaarne Werkt is tevens actief in het Werkcentrum, een samenwerkingsverband tussen gemeenten, UWV, onderwijs, Doorstroompunt, SBB, vakbonden en werkgeversorganisaties. Vanuit de centrale overheid worden sociaal ontwikkelbedrijven gestimuleerd om zich aan te sluiten de Werkcentra. Het Werkcentrum is dé toegangspoort voor inwoners met vragen over werk en scholing. Sociaal ontwikkelbedrijven Spaarne Werkt en IJmond Werkt zijn in ZKIJ aangesloten op het Werkcentrum en werken nauw samen met de overige partijen in de arbeidsmarktregio om te zorgen dat inwoners op de juiste manier verder worden geholpen.

5 Programma 'Onderwijs Jongeren'

Kern-activiteiten	Het Programma 'Onderwijs Jongeren', georganiseerd binnen het label 'Perspectief', biedt intensieve leerwerktrajecten voor jongeren tussen 16 en 27 jaar die in het reguliere onderwijs met extra ondersteuning uitvallen of dreigen uit te vallen. Onder leiding van ervaren leermeesters en docenten gaan zij toch en direct vanaf de start aan het werk in combinatie met leren. 'Perspectief' betekent voor deze jongeren een laatste kans om hun leven weer op de rails te krijgen. Hiervoor heeft 'Perspectief' een drietal kleinschalige leerwerkbedrijven ingericht; variërend van een restaurant, cateringservices tot een eigen bouwbedrijf, waarmee een brede doelgroep van jongeren kan worden bediend.
Knelpunten	De noodzaak tot samenvoeging van de restaurants, 'De Ripper' en 'Der Kloosterkeuken' waartoe eerder is besloten, vloeit voort uit de onderliggende problematiek dat het aantal jongeren dat zich aanmeldt voor een leerwerktraject bij 'Perspectief' al jaren structureel onvoldoende is om een kostendekkende exploitatie te kunnen realiseren, e.e.a. blijkend uit de financiële resultaten van de afgelopen jaren. Reeds eerder is becijferd dat een aantal van minimaal 50 leerlingen noodzakelijk is om kostendekkend te kunnen draaien. De achterliggende oorzaak van het achterblijvende aantal jongeren is vooral het feit dat vanuit het reguliere onderwijs te weinig jongeren worden aangemeld. Ook de financiële bijdrage die wordt geleverd door de regionale onderwijsinstellingen, om de leerwerktrajecten te bekostigen, zijn de laatste jaren geleidelijk verminderd. Dit is de reden dat is besloten om, mede in kader van de transitie, onderzoek te doen of en in welke vorm, de activiteiten van 'Perspectief' nog passen bij de toekomstige organisatie van Spaarne Werkt. Meer specifiek zal het onderzoek zich richten op de volgende onderwerpen: - de behoefte aan speciale leertrajecten voor jongeren in de regio; - de mogelijkheden om de doelgroep van jongeren uit te breiden; - de financieringsmogelijkheden en de bijdragen van samenwerkingspartners uit het onderwijsveld, RBL Leerplein en gemeenten; - de mogelijkheden om leerwerktrajecten efficiënter te organiseren om hiermee de resultaten van het programma te verbeteren. Naar verwachting zal het onderzoek medio 2025 zijn afgerond en kan de besluitvorming daarover plaatsvinden.

5.1 Programmarekening Programma 'Onderwijs Jongeren'

Programmarekening:

	2026 Begroting	2025 Begroting	2024 Begroting
Opbrengsten			
Bruto omzet	882.800	807.750	791.000
Directe kosten	458.500	425.000	538.000
Netto omzet	424.300	382.750	253.000
Overige opbrengsten	597.528	649.481	1.169.548
Totaal opbrengsten	1.021.828	1.032.231	1.422.548
Personeelskosten jongeren			
Bruto lonen	246.149	240.000	-
Sociale lasten en pensioenpremies	50.707	-	-
Overige kosten	19.975	-	-
Totaal personeelskosten jongeren	316.830	240.000	-
Personeelskosten ambtelijk			
Bruto lonen	686.710	683.363	784.416
Sociale lasten en pensioenpremies	211.312	211.059	261.554
Overige kosten	29.804	31.147	43.009
Totaal personeelskosten ambtelijk	927.826	925.569	1.088.979
Overige (bedrijfs-) kosten			
Afschrijvingskosten vaste activa	25.720	43.630	52.924
Rente	-	-	-
Huur gebouwen en overige bedrijfsmiddelen	96.774	96.376	179.157
Onderhoudskosten	29.357	42.350	37.200
Kosten energie	19.404	12.204	92.351
Belastingen en verzekeringen	33.926	36.625	4.500
Algemene kosten	15.650	14.622	97.160
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	220.831	245.807	463.292
Doorbelaste kosten			
Doorbelasting staf	292.606	100.000	77.827
Doorbelasting huisvesting	32.065	-	-
Doorbelasting indirect	39.858	-	-
Totaal doorbelaste kosten	364.528	100.000	77.827
Totaal kosten	1.830.016	1.511.376	1.630.099
Exploitatieresultaat	-808.189	-479.145	-207.551
Gevraagde dekkingsbijdrage GR-gemeenten	808.189	-	-
Resultaat	-	-479.145	-207.551

5.2 Toelichting

De programmarekening 'Onderwijs Jongeren' geeft alle directe kosten en opbrengsten van het programma weer alsmede de overig toerekenbare kosten van ondersteunende dien-

sten en huisvesting. Na doorbelasting van kosten van ondersteunende diensten en huisvesting sluit de programmarekening met een tekort van € 808.000. Ook voor doorbelasting resteert een verlies van € 444.000.

De verschillende bronnen van inkomsten waarmee de kosten van 'Perspectief' worden bekostigd bestaan grofweg uit een viertal categorieën; de met de leerwerkbedrijven te realiseren 'eigen' netto omzet, de gemeentelijke subsidie van het Leerplein, de onderwijssubsidie en subsidie vanuit het Europees Sociaal Fonds.

Netto omzet

Het restaurantbedrijf van 'De Kloosterkeuken' genereert met € 252.000 het grootste deel van de netto omzet. De capaciteit van 'De Kloosterkeuken', gevestigd in het monumentale Rosenstock Huessy Huis, is met de samenvoeging van de activiteiten van 'De Ripper' recentelijk uitgebreid en de inrichting van het restaurant is gemoderniseerd. Deze verbeteringen leggen een goede basis voor de te realiseren omzet in 2026. In aanvulling hierop worden cateringdiensten voor de restaurants van de gemeenten Heemstede en Bloemendaal uitgevoerd. Hiermee wordt, conform begroting, € 184.800 netto omzet gerealiseerd. De cateringdiensten sluiten goed aan bij de activiteiten van het restaurant en leveren zodoende ook synergievoordelen op. Het bouwbedrijf heeft met een netto omzet van € 7.500 slechts een beperkt aandeel in het geheel.

De netto omzet in totaal neemt toen van € 382.750 in 2025 naar € 424.300 in 2026. In de directe kosten zijn ook de kosten opgenomen van de externe inhuur van Kenter Jeugdzorg € 85.000. Deze kosten worden volledig vergoed en zijn als opbrengst verantwoord in de bruto omzet. In het onderstaande overzicht zijn de opbrengsten uitgesplitst weergegeven:

Opbrengsten:

	2026 Begroting	2025 Begroting	2024 Begroting
Omzet			
Omzet restaurant 'De Kloosterkeuken'	420.000	448.750	601.000
Omzet certificering	352.800	257.000	150.000
Omzet bouwbedrijf 'Adriaan'	25.000	72.000	40.000
Omzet overig	85.000	30.000	-
Totaal omzet	882.800	807.750	791.000
Kostprijs omzet	458.500	425.000	538.000
Totaal netto omzet	424.300	382.750	253.000
Overige opbrengsten			
BBL: loonkostensubsidie (LKS)	148.428	-	-
Onderwijs subsidies en diplomavergoedingen	39.100	134.000	332.048
Gemeentelijke subsidies	360.000	308.200	332.500
ESF-subsidie	50.000	207.281	300.000
Diverse opbrengsten	-	-	205.000
Totaal overige opbrengsten	597.528	649.481	1.169.548
Totaal opbrengsten	1.021.828	1.032.231	1.422.548

Overige opbrengsten	Zoals hiervoor aangegeven, is de 'eigen' netto omzet niet voldoende en zijn aanvullende opbrengsten nodig ter dekking van de exploitatiekosten. Dit komt omdat de activiteiten waarmee de omzet wordt gerealiseerd in essentie opleidingstrajecten betreft. Hierbij speelt vooral mee dat de categorie jongeren waar 'Perspectief' zich op richt behoefte heeft aan intensieve begeleiding. Intensief persoonlijk contact met docenten en coaches is de sleutel tot succes bij deze jongeren. Om deze reden zijn er naast eigen netto omzet overige opbrengsten, zoals gemeentelijke subsidie € 360.000, onderwijssubsidies € 39.100 en ESF-subsidie € 50.000 nodig om de leerwerkbedrijven te kunnen exploiteren. De onderwijssubsidies staan de laatste jaren sterk onder druk en nemen structureel af. Dit houdt verband met het feit dat de belangstelling voor de aanpak van 'Perspectief' vanuit het reguleren onderwijs, en daarmee de financiering, afneemt. De betrokken organisaties uit het MBO en VO geven aan minder financiële middelen voor 'Perspectief' beschikbaar te willen stellen. Dit is dit een punt van zorg en risico. Naast onderwijssubsidie en gemeentelijke subsidie wordt de begrote exploitatierekening sluitend gemaakt met ESF-subsidie. 'Perspectief' maakt al vele jaren gebruik van ESF-subsidie en is daarmee een essentiële bron van financiering. De ESF-subsidie houdt feitelijk een verlaging in van de kosten van een standaard opleidingstraject waardoor de gemeentelijke subsidie kan worden beperkt. In de begroting is hiervoor € 50.000 opgenomen, wat veel lager is dan in voorgaande jaren. Dit komt omdat verwacht wordt dat de systematiek van subsidievertrekking wordt gewijzigd van een systematiek van financiering van de voor trajecten gemaakte kosten naar een financiering op basis van een vast bedrag per jongere. Door deze wijziging kan naar verwachting in mindere mate gebruik worden gemaakt van ESF-gelden en staat ook deze categorie van opbrengsten onder druk.
Van BOL naar BBL	Tot voor kort werden leerlingen geschoold in de praktijkopleiding die Spaarne Werkt in samenwerking met het Leerplein en het NOVA aanbod. Deze opleidingen waren opgezet in een BBL-vorm, een Beroepsbegeleidende leerweg, die bestaat uit een combinatie van werken (80%) en leren (20%), maar onder een BOL financiering. Bij BOL, de Beroeps opleidende leerweg, ligt het accent meer op de opleiding en kom je daadwerkelijk in dienst bent van het leerwerkbedrijf. Met ingang van het schooljaar 2024-2025 is voor een aantal leerlingen deze BOL-constructie omgezet in een BBL-variant, waarbij de leerlingen dus in dienst komen bij Spaarne Werkt. Dit heeft een kostenverhogend effect omdat de leerlingen loon gaan ontvangen. Voor 2026 wordt uitgegaan van 14 leerlingen met een totale loonsom van circa € 317.000. Hierop kan een bedrag van € 148.000 aan loonkostensubsidie in mindering worden gebracht, waardoor de netto kosten per saldo uitkomen op circa € 168.000.
Formatie	'Perspectief' werkt met een begrote personele bezetting van 10 fte, bestaande uit leerwerkmeesters, docenten en ondersteunend personeel. Ten opzichte van de begroting van 2025 neemt de formatie met 2,4 fte af. In aanvulling op het eigen personeel worden ook externe begeleiders van Kenter Jeugdzorg ingezet. De kosten hiervan € 85.000 zijn, zoals eerder vermeld, opgenomen onder de directe kosten.

5.3 Maatschappelijke impact

Succesvol met lastige groep	'Perspectief' zet zich al ruim 20 jaar in voor jongeren van 16 tot 27 jaar met een stapeling van persoonlijke, sociaal maatschappelijke problemen. In samenwerking met onder meer het ROC Nova College, het Leerplein en Kenter Jeugdzorg biedt 'Perspectief' aan jongeren maatwerktrajecten gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid en het leren van een vak. Veel jongeren hebben hierdoor in de afgelopen jaren uiteindelijk werk gevonden en een behoorlijk bestaan opgebouwd. De maatschappelijke baten van de investeringen in deze doelgroep jongeren zijn dus groot. De inspanningen van 'Perspectief' zijn succesvol omdat ruim driekwart van de deelnemers uitstroomt naar werk. Door te voorkomen dat jongeren ontsporen, kunnen anderzijds de maatschappelijke kosten aanzienlijk worden beperkt. Een substantieel aantal leerlingen hiervan zullen uiteindelijk hun leer- werktraject met succes kunnen afronden en een geschikte plek op de arbeidsmarkt kunnen verwerven. 'Perspectief' heeft de mogelijkheid om op structurele basis voor meer dan 50 jongeren een opleidingstraject te organiseren.
... en kansen creëren	De investeringen van 'Perspectief' werken niet alleen preventief. Driekwart van de jongeren die deelnemen aan trajecten vinden werk en vaak lukt het deze jongeren ook hun opleiding af te ronden. Perspectief biedt jongeren de keus tussen een ontwikkelingstraject gericht op het behalen van een startkwalificatie, in nauwe samenwerking met het ROC Nova College, of het verkrijgen van certificaten door leren 'on the job' van functionele vaardigheden waarmee jongeren toch kansen hebben op de arbeidsmarkt. De maatschappelijke waarde van een startkwalificatie is berekend op ruim € 80.000 per jongere.
Certificeringsprogramma's	Specifieke aandacht heeft 'Perspectief' voor de doelgroep van jongeren die instromen vanuit VSO/Pro-scholen. Voor een deel van deze jongeren geldt dat een volledige mbo-opleiding uiteindelijk niet haalbaar is. 'Perspectief' biedt voor deze jongeren door middel van een certificeringsprogramma mogelijkheden om op alternatieve wijze startkwaliteiten te verzamelen voor participatie in reguliere werkprocessen. 'Perspectief' biedt jongeren niet alleen mogelijkheden om vakinhoudelijk kennis op te doen. In de aangeboden trajecten is vaak ook ruimte voor vakken als Nederlands en rekenen en wordt bovendien voorzien in studie- en loopbaanbegeleiding. 'Perspectief' zal meer inspelen op de vraag naar certificerende trajecten en praktijkleren en de aandacht richten op sectoren waar de behoefte ligt bij jongeren (en volwassenen).

6 Gemeentelijke bijdragen

In het voorgaande is uitgebreid ingegaan op de inhoudelijke aspecten en de uitvoering van de verschillende programma's van Spaarne Werkt. Op welke wijze dit zich financieel vertaalt naar de afzonderlijk bijdragen van de deelnemende gemeenten wordt in dit hoofdstuk uiteengezet. In onderstaand overzicht zijn de gevraagde gemeentelijke bijdragen per programma en per gemeente weergegeven:

Overzicht gemeentelijke bijdragen per programma en per gemeente:

<u>Programma:</u>	<u>Gemeente:</u>	 Begroting 2026	 Begroting 2025	 Begroting 2024
Werk: Uitvoering Wsw	Bloemendaal	861.378	804.057	714.848
	Haarlem	16.076.802	16.930.211	15.837.208
	Heemstede	1.156.889	1.217.947	1.280.418
	Zandvoort	667.621	698.158	608.549
		18.762.690	19.650.374	18.441.023
Werk: Uitvoering Beschut werk	Bloemendaal	175.677	184.188	137.746
	Haarlem	2.961.420	3.131.188	2.699.826
	Heemstede	451.742	491.167	385.689
	Zandvoort	175.677	184.188	137.746
		3.764.517	3.990.730	3.361.008
Werk: Uitvoering Banenafspraken	Bloemendaal	48.383	13.454	-
	Haarlem	815.591	228.718	-
	Heemstede	124.412	35.877	-
	Zandvoort	48.383	13.454	-
		1.036.768	291.503	-
Re-integratie:	Bloemendaal	57.750	45.500	38.072
	Haarlem	2.583.777	2.571.521	2.542.128
	Heemstede	107.250	84.500	70.705
	Zandvoort	287.086	285.725	282.459
		3.035.863	2.987.246	2.933.363
Totaal gemeentelijke bijdrage 'Werk & Inkomen'		26.599.837	26.919.853	24.735.394
Onderwijs Jongeren:	Leerplein	360.000	308.200	347.500
	Onderwijs	39.100	134.000	317.048
	LKS-BBL	148.428	-	-
Totaal bijdragen Onderwijs Jongeren		399.100	442.200	664.548
Gevraagde dekkingsbijdrage:	Bloemendaal	78.747	-	-
	Haarlem	1.460.588	-	-
	Heemstede	107.411	-	-
	Zandvoort	62.861	-	-
		1.709.608	-	-
Totaal bijdragen programma's		28.708.545	27.362.053	25.399.942

Programma Werk: uitvoering Wsw:

De uitvoering van de Wsw wordt bekostigd uit het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie (luP), een geormerkte subsidie ten behoeve van de uitvoering van de Wsw. Voor 2026 is het Wsw-deel luP berekend op € 18.762.690. Hierbij is uitgegaan van de meest recente cijfers uit de gemeentecirculaire 2024 en is een inschatting gemaakt van de loonkostenstijging van de Wsw-lonen. Hierbij is voor 2025 uitgegaan van een gemiddelde loonstijging van circa 2,5% en voor 2026 gemiddeld 2%. Immers de loonkostenstijgingen van de Wsw, welke zich in 2025 en 2026 zullen voordoen, worden over het algemeen gecompenseerd in de bijstelling van het Wsw-deel lup. Hiermee wordt het risico van de loonkostenstijging niet afgewenteld op sociaal ontwikkelbedrijven maar afgedekt door het Rijk.

De Wsw-subsidie dekt voor het grootste deel de uitvoeringskosten van het Participatiebedrijf, waar de uitvoering Wsw nog steeds de belangrijkste kerntaak is. De Integratie-uitkering Participatie is echter niet geheel toereikend om alle uitvoeringskosten van het participatiebedrijf te financieren reden waarom een aanvullende bijdrage van de deelnemende gemeenten noodzakelijk is. Deze aanvullende bijdrage is voor 2026 becijferd op € 1,7 miljoen. Deze aanvullende bijdrage is in het overzicht van de gemeentelijk bijdragen opgenomen onder het hoofdstuk algemene dekkingsbijdrage. Er in de begroting 2026 geen rekening gehouden met de Rijksmiddelen voor de aanpassing van de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven die aan de gemeenten ter beschikking worden gesteld.

Programma Werk: uitvoering Beschut werk:

De gemeentelijke bijdrage voor de uitvoering van Beschut werk is begroot op € 3,8 miljoen. Deze gemeentelijke bijdrage is opgebouwd uit een tweetal componenten.

- 1) De eerste component is de loonkostensubsidie die Spaarne Werkt als formeel werkgever voor deze doelgroep ontvangt. Dit is circa € 2,2 miljoen. De hoogte van deze loonkostensubsidie (LKS) wordt, per individuele deelnemer, vastgesteld aan de hand van een objectieve loonwaardebepaling. Op deze loonwaardebepaling heeft Spaarne werkt weinig tot geen invloed. Er is gerekend met een gemiddeld percentage van 53,5%. Ten opzichte van voorgaande jaren is uitgegaan van een hoger percentage LKS omdat inmiddels blijkt dat de loonwaarden van deze doelgroep door het UWV op een lager niveau worden vastgesteld, met als gevolg dat de LKS dus hoger uitkomt.
- 2) De tweede component betreft de vergoeding voor begeleidingskosten circa € 1,56 miljoen. De financiering hiervoor is afkomstig is uit de door het Rijk vastgestelde Participatiebudget en specifiek voor deze doelgroep geormerkt. Er is uitgegaan van een bedrag van € 15.432 per fte op basis van 37 uur per week. Dit is gebaseerd op

de inschatting dat deze vergoeding de komende jaren fors wordt verhoogd omdat de uitvoering van Beschut werk momenteel geheel niet kostendekkend is. Omdat de aanname is dat deze vergoeding substantieel zal stijgen houdt dit een risico in voor de begroting.

De LKS en de vergoeding voor begeleidingskosten tezamen zijn, zoals in paragraaf 3.3.2 reeds aangehaald, niet toereikend om alle kosten van deze in aantal toenemende doelgroep te financieren. Het tekort zal daarom moeten worden aangevuld om te komen tot een financieel sluitend programma.

Programma Re-integratie:

De bijdragen van gemeenten voor het programma Re-integratie zijn ontleend aan de afspraken over re-integratiedienstverlening die Spaarne Werkt heeft gemaakt met de deelnemende gemeenten. Deze afspraken vloeien voort uit het meerjaren kaderprogramma en worden jaarlijks herijkt. In samenwerking met de gemeenten wordt bepaald voor welke doelgroepen en aantallen middelen worden ingezet en tot welke resultaten, in termen van uitstroom, dit moet leiden. Dit bevordert een meer doelgerichte en doelmatige uitvoering van het programma Re-integratie.

Programma Onderwijs jongeren:

De begrote bijdrage voor het programma Onderwijs jongeren is gebaseerd op de bijdrage vanuit het Leerplein, in opdracht van de hierin participerende gemeenten, en subsidies uit het onderwijsveld.

Gevraagde dekkingsbijdrage:

In het voorgaande is aangegeven dat de financiering van de verschillende programma's niet kostendekkend is. Hoewel Spaarne Werkt met de eigen bedrijfsactiviteiten en de inzet van doelgroepen ook eigen opbrengsten genereert is dit niet toereikend om alle kosten van organisatie en infrastructuur te bekostigen. Dit betekent dat aanvullende financiering van de GR-gemeenten noodzakelijk is om te komen tot een sluitende begroting. Deze gevraagde dekkingsbijdrage wordt voor 2026 becijferd op € 1,7 miljoen. Het aandeel per individuele gemeente is berekend naar rato van jaarlijkse bedragen van de subsidie Wsw en de vergoeding begeleidingskosten tezamen uit de door het Rijk vastgestelde Integratieuitkering Participatie.

De optelling van alle bijdragen van gemeenten aan de verschillende programma's van Spaarne Werkt resulteert in het onderstaande totaalbedragen per jaar:

Totaal gemeentelijke bijdrage 'Werk & Inkomen' per gemeente:

	Begroting 2026	Begroting 2025	Begroting 2024
Bloemendaal	1.143.188	1.047.199	890.666
Haarlem	22.437.589	22.861.639	21.079.162
Heemstede	1.840.293	1.829.491	1.736.813
Zandvoort	1.178.767	1.181.525	1.028.754
Totaal gemeentelijke bijdrage 'Werk & Inkomen'	26.599.837	26.919.853	24.735.394

7 Risicoparagraaf

7.1 Risico's en maatregelen ter beperking van risico's

De hiervoor inhoudelijk toegelichte begroting 2026 is gebaseerd op vooronderstellingen ten aanzien van zowel interne als externe factoren. Voor zover dat binnen de mogelijkheden van Spaarne Werkt ligt wordt uiteraard getracht om te waarborgen dat deze vooronderstellingen ook daadwerkelijk realiteit worden. Echter, met name op de externe ontwikkelingen en risico's, heeft Spaarne Werkt geen invloed. In het navolgende worden daarom de belangrijkste risico's benoemd, waarbij tevens wordt aangegeven of en zo ja hoe Spaarne Werkt tracht deze risico's te beperken en te beheersen.

Economische ontwikkeling	Ten tijde van het opstellen van de begroting zijn de voorspellingen voor de economie zeer gematigd en tamelijk ongewis tegen de achtergrond van de geopolitieke spanningen die zich momenteel in de wereld voordoen. Deze ontwikkeling kan mogelijk leiden tot neerwaartse druk op de opbrengsten of een toename van de kosten. Het is daarom goed mogelijk dat de economische ontwikkelingen minder gunstig zullen zijn dan de voortuizichten nu laten zien. Dit houdt een risico in voor deze begroting. In welke mate zich dit risico zal voordoen en wat hiervan de financiële effecten zullen zijn op de exploitatierekening is moeilijk te voorspellen. Dit risico wordt gematigd doordat een groot deel van de opbrengsten contractueel is geborgd. Daarnaast kan mogelijk gebruik worden gemaakt van steunprogramma's van het Rijk, zoals het structurele budget sociale infrastructuur dat, specifiek voor sociaal ontwikkelbedrijven beschikbaar wordt gesteld om te komen tot een toekomstbestendige infrastructuur. Voor zover dit risico niet kan worden beperkt zullen uitgaven zoveel als mogelijk worden gereduceerd of zal uiteindelijk gebruik moeten worden gemaakt van aanvullende gemeentelijke bijdragen.
Politieke ontwikkelingen	De ontwikkeling van het politieke landschap en de beleidskeuzes die daaruit voortvloeien zijn van grote invloed op Spaarne Werkt. Met name de ontwikkelingen rond de Participatiewet en de hieraan gerelateerde regelgeving kunnen bedrijfsvoering als ook de financiering van de uit te voeren regelingen beïnvloeden. Hoewel de tendens gaat naar een toenemende steun voor een toekomst bestendige ontwikkeling van Participatiebedrijven kunnen beleidskeuzes ook negatieve implicaties hebben. Spaarne Werkt signaleert voor de komende jaren verbeteringen in de financiering van de Wsw, maar de ontwikkeling van het overkoepelende budget van de Integratie-uitkering Participatie, waarvan de Wsw deel uit maakt, blijft ongewis. Zeker gezien de toenemende druk op de Rijks- en gemeentebegrotingen vanaf 2026. Indien de beleidskeuzes ertoe zullen leiden dat hoogte van de Integratie-uitkering Participatie minder gunstig uitpakt en als gevolg daarvan de bijdragen van de GR-gemeenten, dan heeft dit uiteraard een negatieve impact op het financiële resultaat.
Loonkosten	De totale loonkosten van de Wsw, Beschut werk en die van het begeleidend personeel tezamen vormen het overgrote deel van de bedrijfskosten van Spaarne Werkt. Voor de

berekening van deze loonkosten is rekening gehouden met de meest recente cao-afspraken en zijn aannames gedaan ten aanzien van de verdere loonkostenontwikkeling. Er is hierbij uitgegaan van een meer gematigde loonstijging dan in vergelijking tot de loonkostenontwikkeling van afgelopen drie jaar. Dit is gedaan omdat de aanname is dat loonstijging zal afzwakken vanwege de afnemende inflatie. In welke mate met indexering van de lonen is rekening gehouden, is nader toegelicht bij de afzonderlijke programma's, eerder in deze begroting. Het risico bestaat dat de loonkostenstijging hoger uitvalt dan is begroot. Gezien het aandeel van de loonkosten in de totale begroting van Spaarne Werkt, zal een dergelijke afwijking moeilijk opgevangen kunnen worden. Te meer omdat Spaarne Werkt ook weinig tot geen invloed heeft op de ontwikkeling van de hoogte van de lonen. Zo resulteert een verhoging van het Wsw-loon met bijvoorbeeld 1% al gauw in een kostenoverschrijding van circa € 150.000. Dit risico, als het gaat om de Wsw, is beperkt omdat een indexering van de Wsw-lonen over het algemeen wordt gecompenseerd in het toegekende Rijksbudget waardoor, het financieel effect op de exploitatierekening geneutraliseerd wordt. Maar voor afwijkingen met betrekking tot de loonstijging van Beschut werk en het NRG- (ambtelijk) personeel ligt compensatie met Rijksmiddelen minder voor de hand en zal dit binnen de financiële kaders van de begroting opgelost moeten worden of moeten worden gedekt met aanvullende gemeentelijke bijdragen.

Transitie

In 2024 is een eerste aanzet gemaakt met de transitie van Spaarne Werkt naar een meer toekomst bestendige organisatie. In vervolg hierop worden in het voorjaar 2025 aanvullende plannen gepresenteerd om de organisatie in te richten op de structurele krimp van het deelnemersbestand. Hoewel met de financiële effecten van deze transitie voor een groot deel rekening is gehouden, geldt dat zeker niet voor alle kosten die moeten worden gemaakt of investeringen die moeten worden gedaan om de transitie vorm te geven. Daarnaast kunnen kosten en investeringen ook hoger uitvallen dan in deze begroting is voorzien. Meer specifiek is het voorgaande van toepassing op de reductie van het ambtelijke personeelsbestand welke in 2025 moet worden teruggebracht naar 99,8 fte, tegenover een huidige bezetting van nu circa 117 fte. In de begroting van 2026 zijn hiervoor geen transitiekosten opgenomen. Met het terugdringen van de ambtelijke formatie doet zich overigens nog een ander risico voor namelijk, dat de uitvoering van de opgedragen taken en de daarmee samenhangende bedrijfsvoering niet in gevaar mogen komen of tot onveilige situatie mag leiden. Dit is de reden dat er in de opgestelde transitieplannen is gezocht naar een goede balans tussen afbouw van de formatie en een haalbare uitvoering van de opgedragen taken. Dit neemt niet weg dat er een reëel risico bestaat dat de personele bezetting, die zou moeten afnemen om gelijke tred te houden met de krimp van de Wsw-populatie, niet toereikend is om de uitvoeringstaken verantwoord te kunnen doen. De kosten die in het kader van de transitie worden gemaakt en die niet in de begroting zijn opgenomen zullen moeten worden gedekt uit de door het Rijk aan de gemeenten beschikbaar gestelde middelen, het zogenaamde impulsbudget voor sociaal ontwikkelbedrijven. Dit betreft een structureel budget wat loopt tot 2036 en wordt voor de deelnemende gemeenten voor 2026 geraamd op ruim € 350.000. Dit is niet opgenomen in deze begroting.

Integratie-uitkering-Participatie	In deze begroting zijn de bedragen opgenomen voor het Wsw-deel uit de Integratie-uitkering Participatie. Deze bedragen zijn ontleend uit de meest recente gemeente-circulaire 2024 en gebruikt om de aanvullende bijdragen in de uitvoeringskosten van de Wsw per gemeente te berekenen. Wij gaan ervan uit, en zo blijkt dat ook uit de ervaringscijfers, dat de Integratie-uitkering Participatie jaarlijks steeds in positieve zin wordt bijgesteld. Een positieve bijstelling is echter geen garantie en kan, zoals gezegd, op enig moment ook negatief uitpakken. De definitieve bedragen voor 2026 zullen echter eerst in mei van 2026 bekend worden gemaakt. Mogelijk negatieve afwijkingen op de bedragen zoals deze in de begroting zijn opgenomen vormen een risico voor de begroting. Tekorten zullen derhalve met aanvullende bijdragen van de gemeente moeten worden gecompenseerd.
Beschut werk	In de begroting 2026 is uitgegaan van gemiddeld 101,2 fte (140 personen) Beschut werk. Omdat de uitvoering van Beschut werk niet kostendekkend is en leidt tot tekorten dient additionele financiering van de gemeenten te worden ingezet om te komen tot een kostendekkende exploitatie. Het risico bestaat dat het tekort groter wordt dan het tekort wat in de voorliggende begroting is becijferd. Dit kan zich voordoen als de instroom van het aantal cliënten hoger is dan waarvan in deze begroting is uitgegaan. Dit risico is reëel omdat niet alleen gemeenten maar ook cliënten zelf een advies kunnen aanvragen bij het UWV en gemeenten gehouden zijn, voor zover de taakstelling van het Ministerie nog niet is gerealiseerd, cliënten een werkplek aan te bieden. Een hierdoor ontstaan structureel tekort is door Spaarne Werkt niet op te vangen binnen deze begroting en zal in dit geval met aanvullende financiële middelen van de betrokken gemeenten moeten worden afgedekt.
Onderhoudskosten	Voor het onderhoud aan bedrijfspanden en installaties wordt periodiek een meerjaren-onderhoudsplan opgesteld. In dit plan is aangegeven dat voor het pand van de hoofdvestiging te Cruquius de komende jaren op verschillende onderdelen, zoals het dak, groot onderhoud noodzakelijk is om het pand in goede staat van onderhoud te houden. Niet alle kosten van het grootonderhoud die hiermee samenhangen en welke zich mogelijk kunnen voordoen, zijn in deze begroting opgenomen. De reden hiervoor is dat de toekomstige huisvestingssituatie momenteel nader wordt onderzocht, in samenwerking met de deelnemende gemeenten. De werkgroep die hiervoor is ingesteld zal beoordelen of en in welke mate groot onderhoud aan het pand daadwerkelijk moet worden uitgevoerd en of dit verantwoord is met het oog op de plannen voor de toekomst. Ten aanzien van de financiële dekking van de kosten van groot onderhoud heeft het bestuur aangegeven dat dit uit de reserves van Spaarne Werkt dient te worden bekostigd en niet uit de gemeentelijke bijdrage. Gezien het voorgaande is het niet mogelijk de precieze hoogte van deze uitgaven vooraf in te schatten, hetgeen een risico inhoudt voor de begroting. Met dekking uit de algemene reserve zal de solvabiliteit mogelijk onder het gewenste niveau van 30% dalen, waardoor aanvullende gemeentelijk bijdragen toch noodzakelijk zullen zijn.
Uitval kritische	Het risico op schade door een cyberaanval of hack is reëel, blijkende uit de jaarlijkse rapportage van het Nationaal Cyber Security Centrum en uit recente gebeurtenissen. Bij

ICT-systemen	een cyberaanval is sprake van ICT-voorzieningen die normaliter afdoende zijn maar kortdurend en herstelbaar worden verstoord. Een dergelijke verstoring kan bijvoorbeeld bestaan uit een gijzeling van data, wijziging of vernietiging ervan, of diefstal van privacygevoelige informatie. Een incident van enige omvang brengt schade met zich mee in de vorm van mogelijke kosten van specialisten om de schade te herstellen en kosten van forensisch onderzoek om vast te stellen wat er precies is gebeurd. De omvang van een dergelijke schade is vooraf niet goed in te schatten, maar de bedragen kunnen zeer fors zijn. Als maatregel hiertegen geeft Spaarne Werkt uitvoering aan het strategisch informatiebeveiligingsbeleid en zijn er uiteenlopende voorzieningen getroffen als firewalls, virusscanners, spamfilters etc. Daarnaast worden awareness-trainingen gedaan om het personeel bewust te maken van de gevaren rond het gebruik van informatiesystemen en hoe daarmee om te gaan. In 2024 is ook een verdergaande systeemintegratie uitgevoerd waarbij het 'oude' cliëntvolgsysteem en het salarissysteem van ADP zijn ontmanteld. Minder systemen verhoogt de beheersbaarheid en reduceert de risico's van een cyberaanval. Periodieke audits geven tot slot uitsluitel over de kwaliteit van de toegepaste beveiliging.
Rentelasten	De liquiditeitsbehoefte wordt momenteel afgedekt met rekening-courantkrediet en kasgeldleningen van de BNG. Gezien de toenemende financieringsbehoefte, mede als gevolg van de kosten van groot onderhoud welke uit de reserves worden bekostigd en mogelijke tekorten op de programmarekening, zal meer ingezet worden op financiering met een langlopend karakter. Het voornemen is om in 2025 een deel van de kortlopende financiering om te zetten in een lening met een meer langlopend karakter. Een toenemende financieringsbehoefte in combinatie met aanhoudend hoge of hogere rentestand resulteert in hogere rentelasten. Met deze hogere rentelasten is in de begroting slechts deels rekening gehouden. Het risico bestaat echter dat de rentetarieven verder zullen stijgen dan het percentage waarmee in de begroting is rekening gehouden. Dit vormt een risico voor de begroting en zal, voor zover mogelijk, binnen de begroting worden opgevangen of moeten worden afgedekt met een aanvullende gemeentelijke bijdrage.
ESF-subsidie	In de begroting van de Programma's Re-integratie en 'Onderwijs Jongeren' is rekening gehouden met een bedrag van € 300.000 aan ESF-subsidie. Hierbij is, op basis van de ervaring met eerdere ESF-programma's aangenomen, dat de aanvraag die Spaarne Werkt hiervoor heeft ingediend zal worden toegekend en dat de projectkosten die hiermee samenhangen ook daadwerkelijk kunnen worden gerealiseerd. De mogelijkheid bestaat echter dat de aanvraag wordt afgewezen of dat dit ESF-project niet of in mindere mate kan worden gerealiseerd. Dit vormt een risico voor de begroting van de onderhavige programma's. In dit geval zullen de stakeholders worden gevraagd aanvullende financiering beschikbaar te stellen.
Overig	Naast de hiervoor genoemde risico's wijzen wij volledigheidshalve op de onderstaande overige categorieën risico's die zich voor kunnen doen:

- Onzekerheden en wijzigingen van de (sociale) wetgeving
- Bedrijfsschade als gevolg van calamiteiten zoals bijvoorbeeld brand of het coronavirus
- Claims van derden waaronder afnemers
- Onjuiste toepassing van de sociale-, fiscale- wet- en regelgeving

7.2 Geprognosticeerde balans en weerstandsvermogen

Het verloop van de begrote balansposities is onderstaand weergegeven met behulp van de geprognosticeerde balans in meerjarenperspectief:

Geprognosticeerde balans:

	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
	MJR	MJR	MJR	MJR
<u>Activa:</u>				
Materiële vaste activa	6.518.153	6.210.225	5.873.478	5.516.508
Financiële vaste activa	1	1	1	1
Voorraden	802.929	752.929	702.929	652.929
Uitzettingen met looptijd < 1 jr	3.201.983	3.033.457	2.873.358	2.721.685
Liquide middelen	59.498	59.498	59.498	59.498
Overlopende activa	431.564	426.564	421.564	416.564
Totaal activa	11.014.128	10.482.674	9.930.828	9.367.186
<u>Passiva:</u>				
Algemene reserve	3.948.148	3.948.148	3.948.148	3.948.148
Bestemmingsreserve	-	-	-	-
Eigen vermogen	3.948.148	3.948.148	3.948.148	3.948.148
Voorzieningen	-	-	-	-
Vaste schulden met looptijd > 1 jr	1.511.975	1.511.975	1.511.975	1.511.975
Vlottende schulden met looptijd < 1 jr	4.349.200	3.938.227	3.494.813	3.028.760
Overlopende passiva	1.204.805	1.084.325	975.892	878.303
Totaal passiva	11.014.128	10.482.674	9.930.828	9.367.186

De totale waarde van de activa en passiva zal de komende jaren geleidelijk verminderen door afnemende bedrijfsactiviteiten. Er zal in verhouding minder worden geïnvesteerd dan er wordt afgeschreven op materiële vaste activa, waardoor de boekwaarde hiervan af-

neemt. Daarnaast is de afnemende bedrijfsomvang, als gevolg van de krimpende Wsw-populatie, een factor van belang.

Kengetallen In de onderstaande tabel zijn de kengetallen opgenomen die een indicatie geven van het weerstandsvermogen van Spaarne Werkt:

Kengetallen:

	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Schuldquote	-3.372.935	-3.015.007	-2.628.260	-2.221.291
Solvabiliteit	35,8%	37,7%	39,8%	42,1%
Current ratio	0,7	0,7	0,8	0,8
EMU-saldo	189.996	357.928	386.747	406.969
Structurele exploitatieruimte	nihil	nihil	nihil	nihil
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Ter toelichting op de kengetallen:

- De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van Spaarne Werkt ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.
- De solvabiliteit geeft een indicatie van de mate waarin Spaarne Werkt in staat is om aan haar verplichtingen op de lange termijn te voldoen. Het bestuur van Spaarne Werkt heeft eerder besloten dat de solvabiliteit niet beneden de 30 procent mag dalen. Een goede solvabiliteit is van essentieel belang om financiële tegenvallers te kunnen opvangen. De reserves nemen in 2025 nog af, en daarmee de solvabiliteit, in verband met de onttrekking aan de bestemmingsreserve voor de kosten van het gepland groot onderhoud aan het dak van het pand in Cruquius. In de jaren daarna is, uitgaande van een dekkende exploitatierekening, sprake van een geleidelijk verbetering van de solvabiliteit door het effect van balansverkorting als gevolg van afnemende bedrijfsactiviteiten.
- De structurele exploitatieruimte geeft aan welke structurele ruimte Spaarne Werkt heeft om de eigen lasten te betalen. De begroting 2026 laat zien dat de baten en lasten geheel met elkaar in evenwicht zijn maar dat de exploitatierekening derhalve ook geen overschot laat zien om financiële tegenvallers op te vangen.
- Het EMU-saldo wordt berekend door jaar op jaar de som van de mutaties van de vaste en vlottende financiële activa te verminderen met de som van de mutaties van de vaste en vlottende schuld.

Bijlage I: Reserves, voorzieningen & geldleningen

Reserves:

		Algemene reserve	Bestemmings- reserve	Totaal reserve
Boekwaarde reserve per 31-12-2024		3.948.148	854.222	4.802.370
Dotaties (+)	2025	-	-	-
	2026	-	-	-
Ontrekkingen (-)	2025	-	-854.222	-854.222
	2026	-	-	-
Boekwaarde reserve per 31-12-2026		3.948.148	0	3.948.148

Staat van geldleningen met een looptijd van langer dan één jaar:

	Lening A	Lening B	Totaal
Jaar lening	2006	2025	
Looptijd in jaren	20	5	
Restant looptijd in jaren	1	5	
Rente percentage	4,32%	2,90%	
Oorspronkelijk bedrag lening	3.500.000	1.500.000	
Rentebedrag 2025	3.024	43.500	
Boekwaarde per 31-12-2025	175.000	1.500.000	1.675.000
Opname in 2025 (+/+)	-	-	-
Aflossing in 2025 (-/-)	175.000	-	175.000
Boekwaarde per 31-12-2026	-	1.500.000	1.500.000

Bijlage II: Investerings

Het bedrag aan investeringen is voor 2026 begroot op € 562.500. Naast reguliere vervangingsinvesteringen is € 200.000 begroot voor energiebesparende maatregelen ten behoeve van de hoofdvesting te Cruquius. Daarnaast is het voornemen om de capaciteit aan werkplekken van de kledingsorteerband voor het bedrijfsonderdeel kringloop en kleding uit te breiden naar de benodigde capaciteit. In het onderstaande overzicht zijn de investeringen weergegeven:

Investerings begroting 2026:

Categorie	Programma / kostenplaats	Soort investering	Afschrijvings-termijn	Bedrag investering
(D) Duurzaamheid en energietransitie (V) Vervanging (U) Uitbreiding				
Gebouwen en terreinen:				
Afvalscheiding stations	Programma Werk: Huisvesting	V/D	5	15.000
Fietsenstalling	Programma Werk: Huisvesting	U	5	17.500
Totaal gebouwen en terreinen:				32.500
Vervoermiddelen:				
Bus personenvervoer (elektrisch)	Programma Werk: Detacheren	V	5	85.000
Bus (elektrisch)	Programma Werk: Kringloop & kleding	V	5	85.000
Elektrische fietsen	Programma Werk: Huisvesting	U	5	20.000
Totaal vervoermiddelen:				190.000
Machines, apparaten & installaties:				
<u>Machines & installaties:</u>				
Electrische trekkar	Programma Werk: Catering (intern)	V	5	5.000
Magazijnstellingen	Programma Werk: Magazijn	U	5	10.000
Energiebesparende maatregelen	Programma Werk: Huisvesting	D	5	200.000
Kledingsorteerband (fase 2)	Programma Werk: Kringloop & kleding	U	5	80.000
Werkmateriaal (diversen)	Programma Werk: Groen	V	5	45.000
Totaal machines, apparaten & installaties:				340.000
Totaal investeringen				562.500

Bijlage III: Meerjarenoverzicht

In onderstaand overzicht is de ontwikkeling van de programmarekening in meerjarenperspectief weergegeven.

Programmarekening 2027 - 2029 meerjarenraming:

	2026 Begroting	2027 Mjr	2028 Mjr	2029 Mjr
Opbrengsten				
Bruto omzet	14.882.086	14.764.571	14.697.850	14.638.266
Directe kosten	1.790.000	1.776.399	1.767.881	1.754.614
Netto omzet	13.092.086	12.988.172	12.929.969	12.883.653
Gemeentelijke bijdrage uitvoeringskosten Wsw	18.762.690	17.503.276	16.582.551	15.575.810
Overige opbrengsten	5.793.813	6.458.011	7.156.384	7.809.780
Totaal opbrengsten	37.648.588	36.949.459	36.668.903	36.269.242
Personeelskosten Wsw				
Bruto lonen	13.608.006	12.966.768	12.329.414	11.650.819
Sociale lasten en pensioenpremies	3.606.122	3.436.194	3.267.295	3.087.467
Overige kosten	757.687	716.590	678.211	631.376
Totaal personeelskosten Wsw	17.971.815	17.119.552	16.274.920	15.369.662
Personeelskosten beschut werk, Banenafspraken en jongeren				
Bruto lonen	4.899.920	5.557.028	6.172.395	6.756.913
Sociale lasten en pensioenpremies	1.460.928	1.657.815	1.841.892	2.016.374
Overige kosten	182.630	202.322	219.976	236.064
Totaal pers.kosten beschut werk, Banenafspraken en jongeren	6.543.478	7.417.165	8.234.262	9.009.351
Personeelskosten ambtelijk				
Bruto lonen	7.259.373	7.143.090	7.000.391	6.846.093
Sociale lasten en pensioenpremies	2.235.278	2.199.427	2.155.437	2.107.873
Overige kosten	620.156	599.677	575.845	550.447
Totaal personeelskosten ambtelijk	10.114.808	9.942.194	9.731.673	9.504.413
Overige (bedrijfs-) kosten				
Afschrijvingskosten vaste activa	702.496	762.928	791.747	811.969
Rente	75.774	110.000	110.000	110.000
Huur gebouwen en overige bedrijfsmiddelen	851.050	873.555	896.675	920.427
Onderhoudskosten	1.106.170	1.080.446	1.056.102	1.033.070
Kosten energie	663.524	669.874	676.697	683.986
Belastingen en verzekeringen	425.751	422.949	420.736	419.094
Algemene kosten	903.330	887.584	873.213	860.162
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	4.728.095	4.807.336	4.825.171	4.838.708
Totaal kosten	39.358.196	39.286.246	39.066.026	38.722.133
Exploitatieresultaat	-1.709.608	-2.336.787	-2.397.123	-2.452.891
Gewraagde dekkingsbijdrage GR-gemeenten	1.709.608	2.336.787	2.397.123	2.452.891
Resultaat	-	-	-	-

Bijlage IV: Programmabegroting uitgesplitst

In het navolgende overzicht is een uitsplitsing gemaakt van de programmarekening naar overhead en directe kosten conform de richtlijnen van het Besluit begroting en verantwoording.

Programmarekening begroting 2026:

	Totaal	Programma Werk	Programma Re-integratie	Programma Jongeren	Overhead
Opbrengsten					
Bruto omzet	14.882.086	10.252.573	3.345.863	882.800	400.850
Directe kosten	1.790.000	1.283.000	48.500	458.500	-
Netto omzet	13.092.086	8.969.573	3.297.363	424.300	400.850
Gemeentelijke bijdrage uitvoeringskosten Wsw	18.762.690	18.762.690	-	-	-
Overige opbrengsten	5.793.813	4.368.859	827.426	597.528	-
Totaal opbrengsten	37.648.588	32.101.121	4.124.789	1.021.828	400.850
Personeelskosten Wsw					
Bruto lonen	13.608.006	13.608.006	-	-	-
Sociale lasten en pensioenpremies	3.606.122	3.606.122	-	-	-
Overige kosten	757.687	757.687	-	-	-
Totaal personeelskosten Wsw	17.971.815	17.971.815	-	-	-
Personeelskosten beschut werk, Banenafsprakenbanen en jongeren					
Bruto lonen	4.899.920	4.653.771	-	246.149	-
Sociale lasten en pensioenpremies	1.460.928	1.410.222	-	50.707	-
Overige kosten	182.630	162.655	-	19.975	-
Totaal pers.kosten beschut werk, Banenafsprakenbanen en jongeren	6.543.478	6.226.647	-	316.830	-
Personeelskosten ambtelijk					
Bruto lonen	7.259.373	1.957.674	2.222.277	686.710	2.392.712
Sociale lasten en pensioenpremies	2.235.278	602.752	684.516	211.312	736.697
Overige kosten	620.156	219.714	102.099	29.804	268.539
Totaal personeelskosten ambtelijk	10.114.808	2.780.140	3.008.892	927.826	3.397.949
Overige (bedrijfs-) kosten					
Afschrijvingskosten vaste activa	702.496	201.630	4.675	25.720	470.471
Rente	75.774	-	-	-	75.774
Huur gebouwen en overige bedrijfsmiddelen	851.050	602.621	1.000	96.774	150.655
Onderhoudskosten	1.106.170	319.560	11.612	29.357	745.641
Kosten energie	663.524	193.236	-	19.404	450.884
Belastingen en verzekeringen	425.751	117.460	292	33.926	274.073
Algemene kosten	903.330	257.994	27.700	15.650	601.986
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	4.728.095	1.692.501	45.278	220.831	2.769.484
Doorbelaste kosten					
Doorbelasting staf	-	-888.823	596.217	292.606	-
Doorbelasting huisvesting	-	-137.926	105.861	32.065	-
Doorbelasting indirect	-	-39.858	-	39.858	-
Totaal doorbelaste kosten	-	-1.066.607	702.079	364.528	-
Totaal kosten	39.358.196	27.604.497	3.756.249	1.830.016	6.167.433
Exploitatieresultaat	-1.709.608	4.496.624	368.540	-808.189	-5.766.583
Gewraagde dekkingsbijdrage GR-gemeenten	1.709.608	-4.496.624	-368.540	808.189	5.766.583
Resultaat	-	-	-	-	-